

KALLELSE

Socialnämnden

Plats och tid för
sammanträdet

Havsörnen, Borgholm, 2025-01-29 , klockan 13:00

Joel Schäfer
Ordförande

/

Therese Åhlander
Sekreterare
0485-880 95

Förslag på justerare:

Justerare med Ersättare som ersättare

Förslag på plats och tid för
justeringen:

i Borgholm

	ÄRENDEN		Sid
1	Upprop		
2	Nyttillkomna ärenden		
3	Godkännande av kallelse och dagordning		
4	Anmälan om jäv		
5	Val av justerare		
6	Information från socialchef	2025/1 700	2
7	Årsredovisning 2024	2024/13 792	3 - 35
8	Lex Sarah rapport stöld av ekonomiska medel	2024/65 705	36 - 37
9	Redovisning av hemmaplanslösningar för IFO	2024/38 750	38 - 54

Information från socialchef 2025

Beslut

Socialnämndens arbetsutskott beslutar

att godkänna informationen och lämna över den till socialnämnden.

Dagens sammanträde

Anna Hasselbom Trofast, socialchef ger följande information;

- Snöoväder på norra Öland gjorde att det var svårt att ta sig fram. Under fredagen hade medarbetare, enhetschef, verksamhetschef och Hans Gustavsson chef för gata-park dialog med snöröjarna inför helgen för att kunna prioritera och organisera arbetet på bästa sätt. Räddningstjänsten bistod med bandvagn för att kunna skjutsa hemtjänsten till prioriterade besök hos omsorgstagarna. Stort tack alla medarbetare och chefer för en fantastisk insats.
- Sommarboende för vikarie behöver utredas vidare framför allt på norr, kan exempelvis Böda förskola användas. I Borgholm används Ekbacka 5 tills dess att renovering påbörjas.
- Genomlysning av Rehabenheten relaterat till deras arbetssituation pågår. Arbetssätt, arbetsmiljö, rutiner, ledning och styrning är delar som kommer genomlysas, rapport redovisas i februari. Tillfälligt kommer 3 konsulter köpas in för att säkerställa patientsäkerheten och driften i verksamheten.
- Nya socialtjänstlagen träder i kraft 1 juli 2025. Syftet med den nya lagen är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig än i dag. Socialförvaltningen har bjudit in till tre träffar/workshops med externa och interna aktörer för att få in synpunkter och samtala kring vilka behov som finns bland våra kommuninvånare och hur de bäst bemöter de. Träffarna är ett led i arbetet att undersöka vad som behöver göras för att uppfylla de nya lagkraven.

--	--	--	--	--

Borgholms
kommun

Socialnämnd

Årsredovisning 2024

Dec 2024

SN: 2024-01-29, §XX

Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse	3
1.1	Händelser av väsentlig betydelse	3
1.2	Förväntad utveckling	4
1.3	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	6
	1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål	6
	1.3.2 Sammanfattning ekonomisk analys	13
	1.3.3 Kommunens verksamheter	14
	1.3.4 Systematisk kvalitetssäkring	26
2	Bilagor	26
2.1	Intern kontroll	26
2.2	Inköp och avtalstrohet	29

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

Vård och omsorg

- Året har präglats av ökande hemtjänststimmar och fokus på rekrytering av nya medarbetare. Under sista tertialet minskade hemtjänststimman och fokus flyttades till omfördelning om personella resurser.
- Ett 70-tal visstidare har haft insatser i verksamheten under sommaren/hösten
- Hög arbetsbelastning i nattpatrullerna under stor del av året och verksamheten har vid vissa tillfällen fått öka upp bemanningen med en extra patrull.
- Granskning av hemtjänsten och serviceinsatser har påbörjats och fortsätter under 2025
- Översyn och färdigställande av ny vård och omsorgsplan 2025.
- På grund av svår rekrytering inför sommaren tecknades tre lokala avtal för olika extra ersättningar.
- Hemtjänst Löttorp, Källa och Persnäs ingår i projektet FOAS, för ett friskorienterat arbetssätt. Fokus ligger på bland annat balans och återhämtning
- Tydliga läkemedelsrutiner är framtagna samt ett läkemedelsrum är installerat på Ekbacka som åtgärder efter en utredning under 2023.
- Den största utmaningen är underbemanningen av legitimerad Rehab personal
- Genomlysning av Rehabenheten relaterat till deras arbetssituation, har påbörjats. Arbetssätt, arbetsmiljö, rutiner, ledning och styrning är delar som kommer genomlysas.
- Ny schemaperiod har startats men nu med ett fast schema med syfte att underlätta den långsiktiga planeringen. En schemagrupp är tillsatt, för att skapa delaktighet

Omsorgen om funktionsnedsatta

- Under 2024 har flera enheter stött på betydande bemanningsutmaningar och ledarskapsbyten, vilket påverkat deras operativa effektivitet och serviceleverans.
- Flera enheter rapporterar hög sjukfrånvaro. Anställningsstopp har försvårat rekryteringen av temporär personal och ökat arbetsbelastningen för kvarvarande medarbetare.
- Instabilitet i ledarskapet har lett till flera byten av enhetschefer, vilket har resulterat i otydlig kommunikation och svagare initiativ för personalens välbefinnande, där utveckling och stödförmåga till medarbetare har försvagats i och med detta.
- Trots utmaningarna har många enheter genomfört utbildningar och kompetenspåfyllnad i form av handledning mm för att förbättra medarbetares kompetens inom områden som autism och rehabilitering, samt implementerat olika metoder och arbetssätt för att öka effektiviteten. Enheter har också haft planeringsdagar för att förbättra kommunikationen och strukturen.
- Flera enheter planerar framtida förändringar, inklusive flytt av verksamheter och samarbete med externa aktörer för att förbättra serviceleveransen till våra brukare, deltagare och klienter.

Individ- och familjeomsorg

- Socialtjänsten har under året sett en ökning av oro för barn/ungdomar med hög skolfrånvaro (15–20%). Det är en utmaning som kräver ett samarbete mellan socialtjänsten, skolan och barn- och ungdomspsykiatri (BUP).
- Borgholms kommun har fått möjlighet att ta del av insatsen intensiv kontextuell behandling (IKB), vilket är ett samverkansprojekt mellan BUP och socialförvaltningen.

Insatsen riktar sig till barn och unga mellan 12 och 18 år som har svåra självskadebeteenden, suicidalitet, isolering i kombination med eventuell omsorgsbrist och psykisk ohälsa, och deras familjer.

- En ny lag har börjat gälla från och med 1 april: Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende. Skyddat boende är därmed en boendeinsats enligt socialtjänstlagen, och barn som placeras tillsammans med en vuxen placeras med ett eget beslut. Skulle inte den andre vårdnadshavaren samtycka till placeringen, finns möjlighet att placera enligt den nya tvångslagstiftningen. Sedan lagen trädde i kraft så har vi inte haft något barn placerat enligt den nya lagen.
- Regeringens nationella samordnare för fler kvalitativa vårdplatser inom den sociala barn-ungdomsvården, Thomas Ardenfors, har besökt och haft ett 90 minuter långt samtal med berörda från olika enheter inom Borgholms kommun. Med på mötet var representanter från både skolan och socialtjänst.
- Signs of safety har under året implementerats så att det blivit ett förhållningssätt som samtliga socialsekreterare arbetar utifrån.
- Medarbetare inom enheten har utbildat sig i medling vid brott och fått utbildning i metoden Samtal om våld.
- Enheten har påbörjat samarbete med utbildningsförvaltningen kring skolsociala team med stöd av stadsbidrag.
- Under året har Familjecentralen som Stöd och insatser är en del av firat 10-årsjubileum med öppet hus.
- Medarbetare har utbildat sig att hålla i föräldrautbildningen KOMET och flera olika föräldrastödsprogram har erbjudits av enheten under året.
- Enheten har påbörjat en kartläggning inför nya socialtjänstlagen och deltagit i den nationella studien NUSO som har till syfte att fånga nuläget och följa omställningen.

Arbetsmarknads och vuxnenheten

- Genomlysning av arbetsgruppen inom ekonomiskt bistånd har skett under året. Det har bland annat påvisats ett stort behov av att skapa och uppdatera rutiner vilket nu är påbörjat.
- Behovet av externa placeringar inom skadligt bruk och beroende har minskat under året. Behandling på hemmaplan har däremot ökat markant jämfört med tidigare år. En ny behandlare har anställts vilket har medfört nya behandlingsmetoder på hemmaplan.
- En lagändring beslutades under hösten vilket medförde att alla Ukrainare som har bott i Sverige mer än två år, kunde folkbokföra sig. Därmed blev de också anvisade av Migrationsverket till den kommun där de redan bodde och med detta beviljades kommunen schablonersättningar. Då Borgholms kommun redan hade en stor grupp boendes här blev det också en kraftig ökning av ersättningarna till kommunen.

1.2 Förväntad utveckling

Vård och omsorg

Möjligheter: Kompetensutveckling i teamet med målet ökad säkerhet och fler delegerade sjukvårdsuppgifter till undersköterskor, tydliga roller och ansvarsfördelning. Planering finns för uppstart av ett utbildningscenter, som främst riktar sig mot att utbilda undersköterskor, utveckla fast omsorgskontakt samt trygg hemgång med ökad kontinuitet som följd. Genomlysning av hemtjänsten pågår där serviceinsatserna diskuteras samt analys över biståndsbeslut och dess följsamhet. Genomlysningen av Rehab kommer ge ett bra underlag för att utveckla arbetsmiljön och verksamheten till en mer hållbar enhet. Bemanningföretag kommer att behövas att ta in till en början.

Utmaningar: Utmaningarna inför 2025 är rekrytering. Att skapa arbetsmiljöer/arbetsvillkor

som får våra anställda att vilja kvarstanna samt att nya medarbetare söker sig till verksamheten. Att motivera personalen till att jobba över gränserna, på andra enheter så resurstiden utnyttjas fullt ut. Fast omsorgskontakt är även en utmaning på grund av kravet att den fasta omsorgskontakten ska vara undersköterska. Rekrytering, budget i balans samt minska frånvaron är stora utmaningar framöver. Ökade kostnader för att möta tidiga hemgångar från sjukhuset, kopplat till god och nära vård. Bemanning inom Rehabområdet där det är svårt även nationellt att rekrytera legitimerad personal.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Möjligheter: Ökad samverkan mellan olika enheter och externa organisationer för att skapa fler arbetsmöjligheter och dela resurser kan öka kvalitén för brukarna. Utvecklingen av gemensamma rutiner och system för schemaläggning kan effektivisera verksamheten i positiv riktning för både medarbetare och brukare.

Personligt ombud och utbildning inom specifika diagnoser och områden kan bidra till bättre stöd för brukare och klienter. Expansionen av verksamheter, som Träffpunkt OFN, och planeringen av nya boendeformer erbjuder möjligheter till förbättrad service och livskvalitet för de berörda.

Utmaningar: Det blir en längre introduktionstid för nyanställda, särskilt när det gäller att hantera och möta känsliga brukare och klienter för att planera deras stöd och möta deras behov. Bristande planering inför utskrivningar från psykiatriska vården begränsar tillgången till viktig klientinformation. Förväntningarna är i vissa fall akutstyrda, medan verksamhetens karaktär bygger på planering och förutsägbarhet för klienterna. Sammanfattningsvis understryks vikten av samarbete, kontinuerlig utbildning och anpassning av stödstrukturer för att möta komplexa behov hos brukare med psykiatriska, neuropsykiatriska och intellektuella utmaningar.

Individ- och familjeomsorgen

Möjligheter: Nuläge och behovsanalys inför implementering av den nya socialtjänstlagen som träder i kraft 1 juli 2025 kommer troligtvis leda till en rad förändringar inom Individ och familjeomsorgen under de närmaste åren. Fler insatser kommer ske utan behovsprövning och mer resurser kommer förhoppningsvis kunna fördelas om till att arbeta med tidiga och förebyggande insatser samtidigt som ett stadsbidrag för omställningen är aviserat. För att klara av omställningen krävs också en nära samverkan med andra aktörer i samhället.

Nyligen genomfördes en kartläggning av vilka insatser och metoder som socialtjänsten inom respektive område kan erbjuda till individer med olika behov. Kartläggningen visar att det finns väldigt många olika typer av insatser och metoder samt hög kompetens hos medarbetare vilket ger stor möjlighet att arbeta med hemmaplanslösningar. Kartläggningen visar även på vilka förändringar och vilken påfyllnad av insatser/kompetens som anses behövas för att möta ännu fler behov på hemmaplan vilket verksamheten tar med sig i det fortsatta arbetet med behovsanalys och handlingsplan inför införandet av nya socialtjänstlagen.

Genomlysning av arbetsmarknads och vuxenenheten pågår och syftet är att säkerställa att enheten utför rättssäker handläggning enligt god kvalitet samt nyttjar resurser på bästa sätt. Under 2024 har genomlysningen tittat särskilt på ekonomiskt bistånd men under 2025 kommer en fortsättning att ske med främsta fokus på Arbetscenter och hur effektiv processen är för att få ut individer i självförsörjning. Det finns en tydlig vision om att Arbetscenter ska kunna ta emot fler deltagare och stärka dessa individer så de kommer vidare i sin självförsörjning i högre grad än tidigare samtidigt som enheten kan utföra arbetsuppgifter som är till gagn för förvaltningen eller kommunen i sin helhet.

Under året kommer biståndshandläggare tillsammans med hälso- och sjukvården och hemtjänsten arbeta för att utveckla "Trygg hemgång" och med stor sannolikhet kommer det leda till mer individanpassad vård och omsorg men ställa krav på förändrat arbetssätt för biståndshandläggarna och övriga yrkesprofessioner kring individen.

Arbetslösheten har ökat något inom kommunen. Troligtvis kommer den inte att öka på samma sätt som den har gjort inom landet i övrigt. Motivering är att arbetsmarknaden fluktuerar mindre i Borgholms kommun än i landet i övrigt. Här finns i huvudsak mindre företag och en kraftig besöksnäring. Trots en viss ökning, är arbetslösheten låg inom Borgholms kommun och har även minskat något gällande ungdomar och utrikesföda.

Utmaningar: Den organiserade brottsligheten är en utmaning för socialtjänsten. Sedan tidigare har enheten Barn och familj noterat att de kriminella nätverken i Kalmar rekryterar ungdomar från Borgholms kommun. Har en ungdom väl knutits till ett gäng, så ser enheten stora svårigheter för den unge att bryta det kriminella och normbrytande beteendet. Socialtjänst, polis och fritid försöker arbeta proaktivt genom att bland annat finnas där ungdomarna samlas samt arbeta aktivt med SSPF i ett tidigt stadie.

Den ökade "problematiske skolfrånvaron" är något som socialtjänst tillsammans med skola och andra aktörer behöver samverka kring. Socialsekreterarna har tagit del av boken "*Att utreda problematisk skolfrånvaro i socialtjänsten*" och förhoppningen är att enheten under våren ska kunna bjuda in medarbetare från både socialtjänst och skola till en föreläsning med bokens författare.

Inom myndighetsenheten är det främst ökningen av antal äldre i kommunen som påverkar arbetsbelastningen och den förväntade utvecklingen är att både ansökningar om hemtjänst och särskilt boende fortsatt kommer ligga på en hög nivå.

Utmaning i Socialtjänsten är också att utveckla familjehemsvården, att vara en attraktiv arbetsgivare åt befintliga familjehem samt att hitta och rekrytera nya, bra familjehem till våra barn och unga som behöver.

1.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål

Kommunfullmäktiges mål utgår ifrån Agenda 2030 och nämnderna följer upp dessa fyra mål. En bedömning om målet prognostiseras bli uppnått (grön), mestadels uppnått (ljusgrönt), delvis uppnått (orange) eller ej uppnått (röd) görs. Vidare återfinns analys av målet. Avslutningsvis redovisas en tabell för respektive mål där utfall och/eller prognos av mätetal visas tillsammans med måluppfyllelse på respektive mätetal.

Under målen finns även aktiviteter som genomförs i verksamheten, dessa redovisas separat i Bilaga aktiviteter.

3 God Hälsa och välbefinnande

Kommentar

Målet för året är mestadels uppfyllt.

Vård och omsorg

Verksamheten genomsyras i stort av god hälsa och välbefinnande. Personcentrerad vård

och omsorg står i fokus med syfte att skapa trygghet hos omsorgstagaren genom att sätta deras behov och förutsättningar i centrum. Kvalitetsparametrar som bemötande, förtroende, kompetens och aktivering kan därmed påverkas positivt. Socialstyrelsens undersökning av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänsten visar att 97% har en positiv bild av hemtjänsten. Bra bemötande, förtroende för personal och hur de utför arbetsuppgifterna. Att personalen pratar och förstår svenska är ytterligare en positiv del som framkommer i undersökningen. Det verksamheten behöver utveckla är bland annat informationen om olika förändringar. Kontinuitetsmålet uppnås inte fullt ut vilket härleds till hög frånvaro samt rekryteringssvårigheter. Hemtjänsttimmar har ökat markant under delåret och behovet av dubbelbemanning påverkar kontinuiteten negativt.

Hälso- och sjukvårdsenheten fortsätter utveckla sina enheter med syfte att ge en god och nära vård. Samverkan med Hälsocentralen, hemsjukhuset, påverkar resultaten positivt. Antalet dagar som utskrivningsklara patienter måste kvarstanna inom slutenvård är mycket få. Digitala signeringslistor samt digitala medicinskåp är införda på alla enheter vilket innebär en stor kvalitetssäkring. Arbetet kring att kvalitetssäkra läkemedelshantering pågår efter föregående årets avvikelse gällande läkemedelshantering. Under året har uppföljning av IVO's nationella tillsyn på kommunal hälso- och sjukvård inom särskilt boende där det framkom vissa brister i dokumentation, kompetens och dokumentation. Genom att åtgärda de brister som framkommer utvecklas och kvalitetssäkras verksamheten ytterligare.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Aktiviteter är utförda enligt plan och målsättningar uppfyllda. Enheterna har arbetat aktivt med handlingsplaner utifrån brukarundersökningen som genomfördes hösten 2022.

Individ och familjeomsorg

Individ och familjeomsorgen arbetar mycket med förebyggande arbete, exempelvis genom SSPF (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid) som nu är väl implementerat i verksamheten, idrottsskola inte bara för barn i årskurs 1 utan nu även för äldre elever i årskurs 6 och en effektiv utskrivningsprocess för de medborgare som ska skrivas ut från slutenvården är ständigt under utveckling för att skapa en så trygg hemgång för den enskilde som möjligt. Under året har även planering genomförts för att starta upp kuratorsverksamhet inom ramen för ungdomsmottagningen och planering för att förebyggande teamet och familjebehandlare i ännu större utsträckning än tidigare under 2025 ska förlägga mer av sin arbetstid på familjecentralen i syfte att fånga upp fler familjer i tidigt stadium men också för att ge råd och stöd. Föräldraskapsutbildningar för vårdnadshavare till barn i olika åldersgrupper och med olika behov har genomförts under året vilket också är ett hälsofrämjande arbetssätt.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall
 Personalkontinuitet 14 dagar	Tertial	13	15,17
 Antalet deltagare som deltagit i daglig verksamhet LSS som har fått skyddat arbete eller arbete på den reguljära arbetsmarknaden ska öka jämfört med föregående år	År	2	4
 Andelen brukare som känner sig trygga med personalen ska öka jämfört med föregående mätning	År	90 %	90 %
 Andelen brukare som känner att de får bestämma saker som är viktiga för sig själva, hemma/på sin dagliga verksamhet ska öka jämfört med föregående mätning	År	90 %	92 %
 Antal dagar för utskrivningsklara patienter	År	0,1	0,13

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall
 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - tillgång till sjuksköterska, andel (%)	År	68	63
 Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	År	80	70
 Halvera obokad resurstid jämfört med föregående år	Tertial	3 493	10 248
 Personer 75+ år i särskilt boende med olämpliga läkemedel, andel (%)	År	5	5
 Ökat resultat av dokumenterad smärtskattning vid vård i livets slutskede	Tertial	75 %	74 %
 Ökat resultat av dokumenterad ROAG-bedömning i palliativa registret	År	90 %	
 Friskindex för alla kommunanställda	Tertial	70	69
 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	År	94	97
 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	År	68	82
 Andel vuxna biståndsmottagare av befolkningen (%)	År	43 %	44 %
 Antalet förebyggande besök innan beslut (FBIB) inom hälso- och sjukvården ska öka jämfört med föregående år	År	0	0

4 God utbildning för alla

Kommentar

Målet för året är mestadels uppfyllt.

Vård och omsorg

Det råder en betydande brist på utbildad personal inom äldreomsorgen, en situation som förväntas förvärras på grund av den ökande efterfrågan drivet av demografiska förändringar. Initiativet "Äldreomsorgslyftet" syftar till att öka kompetensen inom äldreomsorgen genom att tillåta både ny och befintlig personal att genomgå utbildning under delvis betald arbetstid, vilket har resulterat i en ökning av antalet undersköterskor. Programmet kommer att fortsätta fram till 2025.

Medarbetarna ska utföra arbetsuppgifter de har utbildning för. Antalet delegerade sjukvårdsuppgifter som utförs av baspersonal har minskat något jämfört med förra årets utfall. Utfallet härleds till att sköterskorna inte haft förutsättningar för att utbilda och delegera samt hög personalomsättning hos baspersonalen. Nystart av implementeringen har skett under hösten tillsammans med sjuksköterskor, MAS, enhetschefer samt verksamhetschef. Både undersköterskor och sjuksköterskor behöver fortlöpande kompetensutveckling för att kunna möta upp de sjuka omsorgstagarna som numera vårdas i hemmet. Rehabiliterande förhållningssätt och förflytningsutbildning för baspersonal pågår och utförs av fysioterapeuter

och arbetsterapeuter. Palliativa teamet utför utbildningssatsningen i Palliativ vård. Två sjuksköterskor har påbörjat specialistutbildning inom palliativ vård samt inom geriatrik.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Årets satsning har varit Autismutbildning, för samtliga tillsvidareanställda medarbetare inom OFN, för att säkerställa att alla har samma grund att utgå från i bemötande, metoder och arbetssätt för våra brukare. En endagsutbildning som givits vid 4 tillfällen över året.Handledning har givits vid behov, plenaringsdagar har genomförts samt löpande utbildning i dokumentation i systemet LifeCare. Alla medarbetare har erbjudits rehabiliterande förhållningssätt och förflyttningsteknik. Kompetenshöjande insats för boendestöd (återfallsprevention) i ett led att kunna möta klienters behov och kunna samverka med vuxenenheten kring hemmaplanslösningar.

Andelen stödassistenter har ökat, som ett led i den satsningen kring kompetens och titulatur som startade under höst 2022. Ett omtag vid rekrytering och ökad medvetenhet hos chefer, som innebär att medarbetare ska ha med sig den grundkompetens som krävs för att arbeta inom OFN. Samverkan med Ölands utbildningscenter som hjälp till vid validering, skraddasydda kurser och framtida utbildningar som riktas helt mot OFN-verksamheten. Deltagande i ledningssammanhang för stödpedagogutbildningen på yrkeshögskola, bidrar till att vi kan påverka innehåll, erbjuda LIA-platser och därmed få framtida välutbildad arbetskraft.

Förbättringsåtgärder rör sig om att hitta vägar att höja tillsvidareanställda medarbetares kompetens, för att matcha kraven (de som saknar grundkompetens) med hjälp av stadsbidrag och omställningsfond, men även yrkesresan ligger i pipeline.

Individ- och familjeomsorg

Medarbetare inom Individ och familjeomsorgen erbjuds kontinuerligt kompetensutveckling inom relevanta områden. Numera är flera utbildningar digitala vilket det senaste året möjliggjort kompetensutveckling i högre grad än tidigare. Inom Individ och familjeomsorgen pågår också Yrkesresan inom området Barn och unga och nu är fler andra resor i planeringsstadiet, exempelvis resan om Skadligt bruk och beroende. Dessa yrkesresor är kvalitetssäkrade och väldigt heltäckande för att kunna praktisera arbetet inom respektive område. Det finns också ett stort stöd från Kommunförbundet till samtliga områden inom IFO där de sammanfattar och sprider den viktigaste informationen både genom nyhetsbrev men också genom flera olika nätverk, både på chefs och medarbetarnivå vilket också bidrar till omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte i framförallt länet.

Samtliga medarbetare har en individuell kompetensutvecklingsplan som oftast upprättas i samband med medarbetarsamtalet och följer upp kontinuerligt.

I och med den kommande nya socialtjänstlagen satsar förvaltningen på flera kompetenshöjande aktiviteter under året och genomlysning av arbetsmarknads och vuxenenheten startade i våras som ett led i att säkerställa att verksamheten bedriver en rättssäker och effektiv handläggning av god kvalitet.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall
 Andel stödassistenter ska öka jämfört med föregående år	Tertial	60 %	66 %

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall
 Andel utbildade undersköterskor ska öka jämfört med föregående år	Tertial	72 %	72 %
 Antal timmar som baspersonal utför delegerade sjukvårdsuppgifter ska öka jämfört med föregående år	Tertial	37 000	34 010
 Andelen utbildad personal som genomgått utbildningen Rehabiliterande förhållningssätt	År	95 %	84 %
 Andel utbildade undersköterskor ska vara 75%	År	75 %	57 %
 Andelen personal som genomgått utbildning i förflyttningsteknik	År	42 %	37 %

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Kommentar

Målet för året är uppfyllt.

Vård och omsorg

Måluppfyllelsen härleds till goda arbetsvillkor genom Heltid som norm. Fler medarbetare har blivit tillsvidareanställda i stället för timanställda vilket påverkar kontinuiteten positivt. En strategi med överbemanning har implementerats för att hantera frånvaro, vilket har lett till positiva resultat genom minskade övertidstimmar och timavlönade. Verksamheten har implementerat helgtjänstgöring, vilket betyder att vissa medarbetare arbetar 3 av 4 helger med ett lägre heltidsmått, det vill säga arbetar färre timmar men får lön för heltid. Åtgärden har bidragit till att delade turer eliminerats. Under 2025 kommer avtalet förändras och helgtjänstgöring kommer innebära arbete 4 helger per månad.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Sjukfrånvaron för perioden är lägre i år än föregående år men verksamheten når inte riktigt målet med en sänkning om 1 procentenhet.

Ett aktivt arbete inom alla enheter har pågått under året vad gäller friskfaktorer och särskilt fokus har lagts på projekt i bokcirkelformat, Återhämningsguiden och en enhet har arbetat vidare med ytterligare en bok i studiecirkelformat och avslutat med en föreläsning på temat sekundär traumatisering.

Nettokostnadsavvikelsen är beräknad på år 2023 eftersom resultat för 2024 inte redovisas förrän våren 2025. Kostnadsavvikelsen är högre än målvärdet men beräknas sjunka framöver då kostnaderna framför allt på placeringar har minskat.

Individ- och familjeomsorg

Produktiviteten i boendestödet har ökat enligt prognos och vi har nått målvärdet för sjukfrånvaron trots att andelen långtidssjukskrivna medarbetare har ökat över året.

Kostnad per deltagare på daglig verksamhet ligger högre än län och rike, vilket gör att vi inte når målvärdet. Samlokaliseringen av den dagliga verksamheten gav oss en effektivisering men, då verksamheten växer och därmed behov av kvalificerade medarbetare, utrymme och

arbetsuppgifter till deltagare, i kombination med andra arbetsuppgifter som utförs av gruppen, där samordningen kring insatserna kräver noggrann planering, kringresurser och är kostnadsdrivande. Sammantaget ger det oss en kostnadsökning per deltagare. En genomlysning har pågått vilket givit effekt i form av struktur och rutiner för att säkerställa kvalitet och välmående hos både medarbetare och deltagare och förväntan är att kunna se effekter av detta under 2025.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall
 Antalet fyllnadstidstimmar ska minska jämfört med föregående år	År	2 899	1 634
 Antalet timmar (timavlönade) ska minska jämfört med föregående år	År	32 042	23 683
 Antalet övertidstimmar ska minska jämfört med föregående år	År	9 955	4 925
 Bemanningssnyckel i demensboende	Månad	0,74	0,73
 Bemanningssnyckel på äldreboende	Månad	0,68	0,69
 Kostnad funktionsnedsättning LSS daglig verksamhet, kr/brukare	År	247 939	345 361
 Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	År	0	16
 Produktiviteten i boendestödet ska öka jämfört med föregående tertial	Tertial	31 %	39 %
 Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	År	0	0
 Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	9,4 %	10,1 %
 Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	4 %	3,5 %
 Andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	År	48,87 %	50,2 %
 Andel inskrivna arbetslösa av registrerad arbetskraft (%)	År	4,5 %	4,7 %
 Svarefrekvensen på Populummätningen ska vara 80%	År	80 %	71,77 %

12 Hållbar konsumtion och produktion

Kommentar

Målet är uppfyllt.

Vård och omsorg

Antalet fordon med alternativa bränslen har ökat i verksamheten, vilket visar att målet att främja hållbar transport har uppnåtts framgångsrikt.

Individ- och familjeomsorg

Andelen fossilfria bilar når målvärdet.

Enheterna inom Individ och familjeomsorgen och andra berörda enheter så som exempelvis boendestöd arbetar hela tiden aktivt för att öka sin samverkan och få en helhetssyn utifrån den enskildes perspektiv.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall
 Andel fossilfria bilar ska öka i verksamheten	Tertial	72 %	73 %

1.3.2 Sammanfattning ekonomisk analys

Socialförvaltningen uppvisar ett negativt resultat om -1,2 mkr för 2024.

Den negativa avvikelserna härleds främst till äldreomsorgen där hemtjänsten haft fler beviljade hemtjänststimmar än budgeterat under stor del av året. Det som reducerar den negativa avvikelserna är till stor del hälsosjukvården till följd av vakanta tjänster och statliga stimulansmedel. Även individ och familjeomsorgen som har haft få externa placeringar och högre intäkter från migrationsverket reducerar avvikelserna.

Årets resultat är bättre än prognosen vid delårsbokslutet. Verksamheterna har lyckats minska kostnaderna under hösten främst inom äldreomsorgen där hemtjänststimmarna minskat. Även åtgärder om minskning av bland annat övertidskostnader har gett effekt. Inom IFO har intäkterna från migrationsverket ökat under hösten vilket också har påverkat resultatet. Utöver ovanstående har ytterligare stimulansmedel om 800 tkr blivit beviljat och utbetalt under hösten vilket har påverkat prognosen positivt. En debitering av skyddsmaterial på ca 300 tkr har tillkommit som inte var prognostiserad. Ytterligare oförutsedda kostnader från IT-nämnden om ca 500 tkr har debiterats.

Måluppfyllelsen är mestadels uppfylld på samtliga mål.

1.3.3 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

Socialförvaltningen uppvisar för år 2024 ett resultat om -1,2 mkr. Nedan presenteras resultatet per verksamhet.

Centralt

Årets resultat är +2,3 mkr.

Överskottet härleds till statsbidrag. I övrigt har verksamhetsområdet haft högre personalkostnader än budgeterat under året samt ökade kostnader för tvätt.

Vård och omsorg

Resultatet för perioden är -8,8 mkr. Underskottet härleds framför allt till att hemtjänststimmar har varit fler än budgeterat mellan januari och augusti. Kostnaden för sjuklön och övertid/fyllnadstid belastar verksamheten med 10 mkr vilket är en minskning med 3,9 mkr jämfört med samma period 2023. Den obokade resurstiden belastar verksamheten

med 2,7 mkr. 64 % av resurstiden är utbokad till andra enheter. Den största delen av den obokade resurstiden ligger mellan kl. 14-16, vilket är svåra att boka ut.

Vård och omsorgsboende

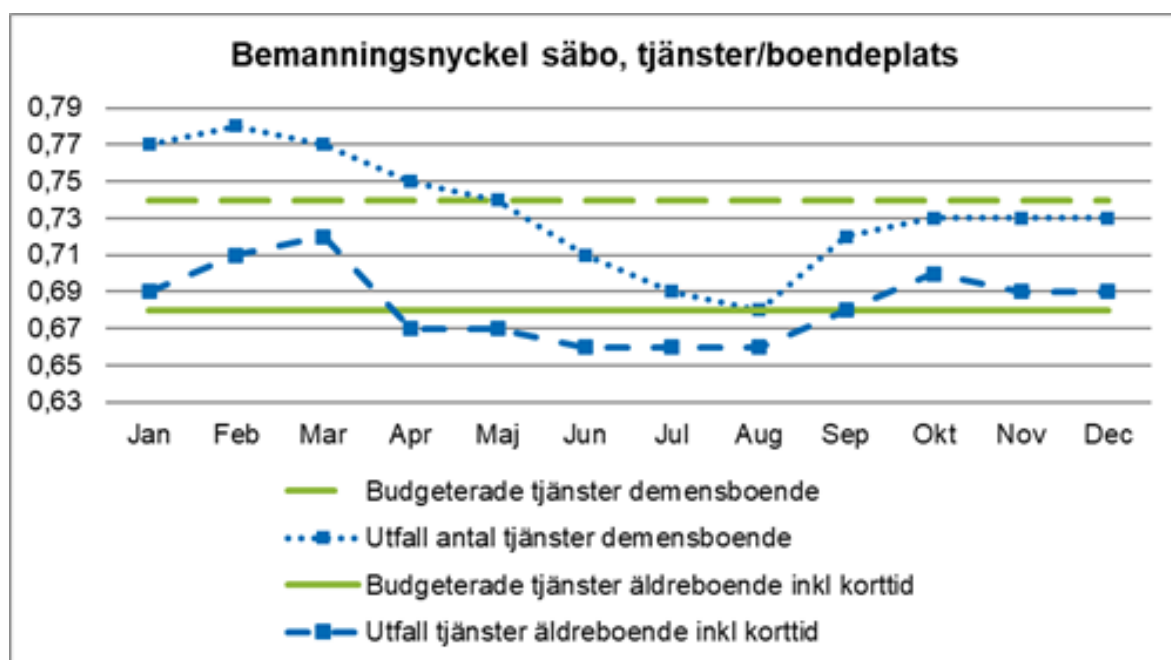
Resultatet för Vård och omsorgsboende är +1,3 mkr.

Under första delen av året så härleds underskotten till högre personalkostnader och höga flyttkostnader till Tullgatan från Ekbacka 5, Soldalen och Strömgården. Projektet på Åkerbohemmet påverkar även resultatet negativt. Den obokade resurstiden har tidigare varit budgeterat med prioriterade medel men i år har externa statsbidrag täckt kostnaderna för de obokade resursspassen. Direktivet från EU gällande krav på 11 timmars dygnsvila påverkar resultatet negativt då det krävts schematiska förändringar.

Under sommarmånaderna så har introduktionen och svårigheter med rekrytering av semestervikarier samt utökning av 1,0 natt-tjänst har påverkat resultatet negativt.

Under sista halva av året har beslutet att inte öppna Tullgatan GH, som varit budgeterat, påverkat resultatet positivt med ca 700 tkr i månaden. Resterande enheter på Tullgatan visar på ett positivt resultat som minskar det totala underskottet för verksamhetsområdet.

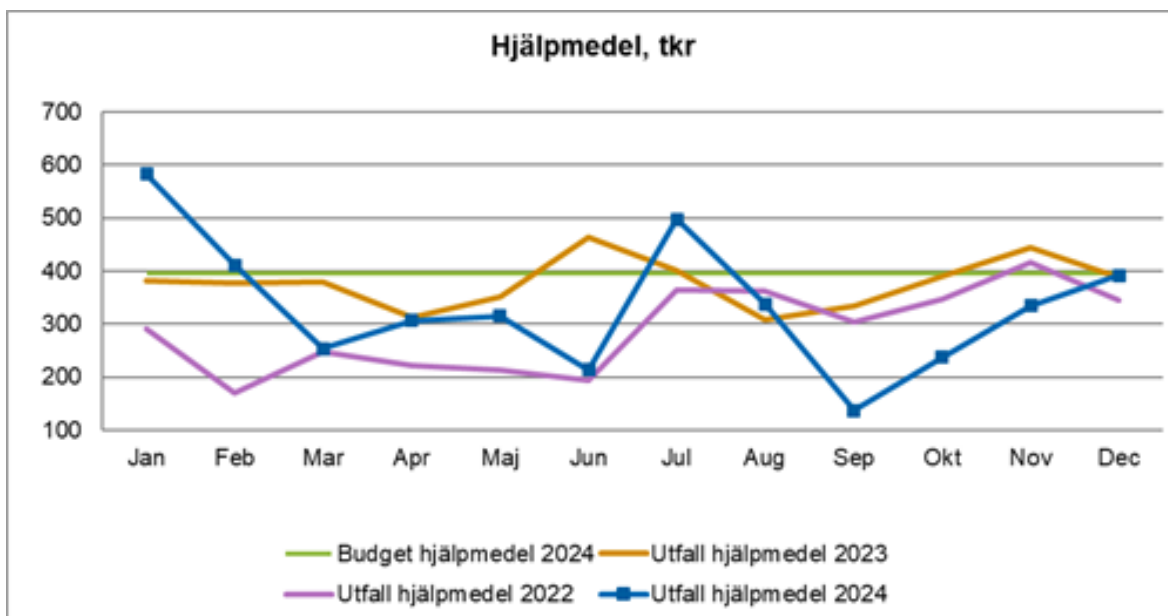
Natten inom verksamhetsområdet går med ett underskott vilket härleds till bland annat höga personalkostnader i form av att Tullgatan har 1,0 övertalighet då GH inte har öppnats på Tullgatan samt fortsatt utökning av natt-tjänst på Ekbacka.

Hälsa-och sjukvårdsenheten

Resultatet för Hälsa- och sjukvården är +4,3 mkr.

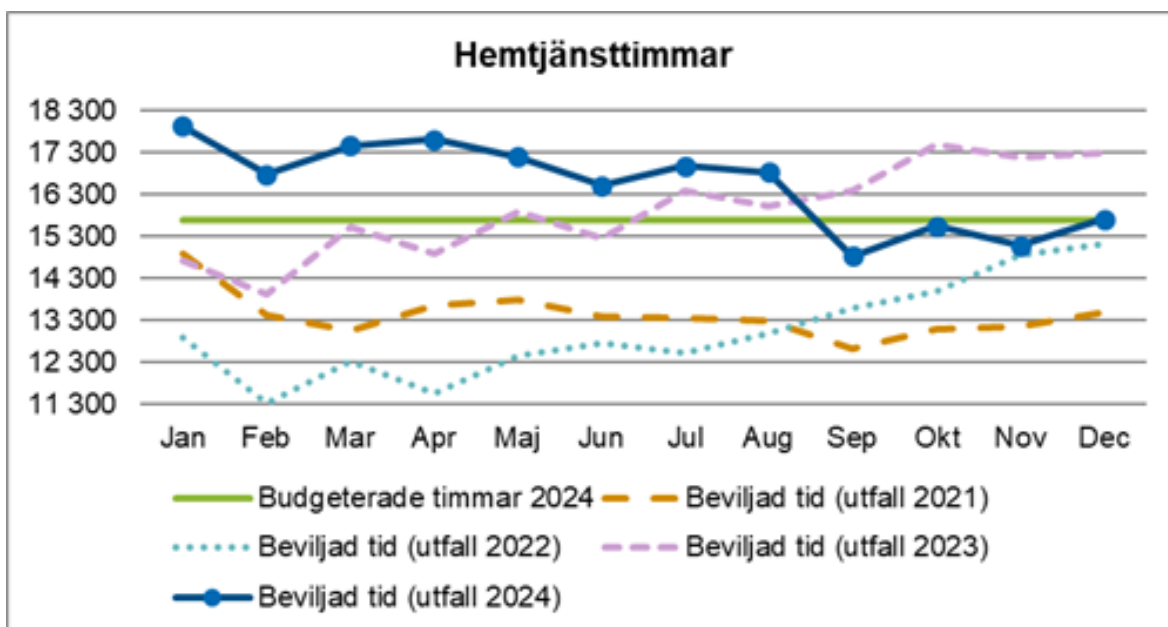
Resultatet härleds till stimulansmedel och ökad ersättning för handledning av studenter. Kostnadsminskning för hjälpmedel och personal inom rehabiliteringsenheten bidrar också till resultatet, men dessa nedskärningar påverkar arbetsmiljön negativt.

Ordinärt boende

Resultatet för Ordinärt boende är -14,4 mkr.

Ökade hemtjänsttimmar är en betydande orsak till det negativa utfallet. Under de första åtta månaderna översteg timmarna budgeterade nivåer, men en kraftig nedgång under hösten ledde till att timmarna kom i linje med budgeten mot slutet av 2024. Under hösten har en tidmätning utförts inom två områden. Analysen av mätningen visar att verksamheten har en högre andel indirekt brukartid och kringtid i jämförelse med vad budgeten baseras på, vilket också bidrar till underskottet.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Resultatet för Omsorgen om funktionsnedsatta är -0,1 mkr.

Resultatet beror på högre personalkostnader än budgeterat då verksamhetens behov har

ökat under året. Utökningen är bland annat ökade beställningar inom boendestödet och barn LSS, samt ett nytt barnboende beslut som verkställdes sen januari. Höga sjuklönekostnader och övertidsersättningar är också en bidragande faktor. Övriga kostnader som också påverkar resultatet negativt är uppkomna kostnader i samband med flytt av servicebostad och kostnader inom personlig assistans som inte fullt ut täcks av Försäkringskassan. Det som reducerar avvikelsen är en delvis vakant chefstjänst, ersättning för obokade resursspass, momsersättning för åren 2021–2023 samt bidrag från omställningsfonden.

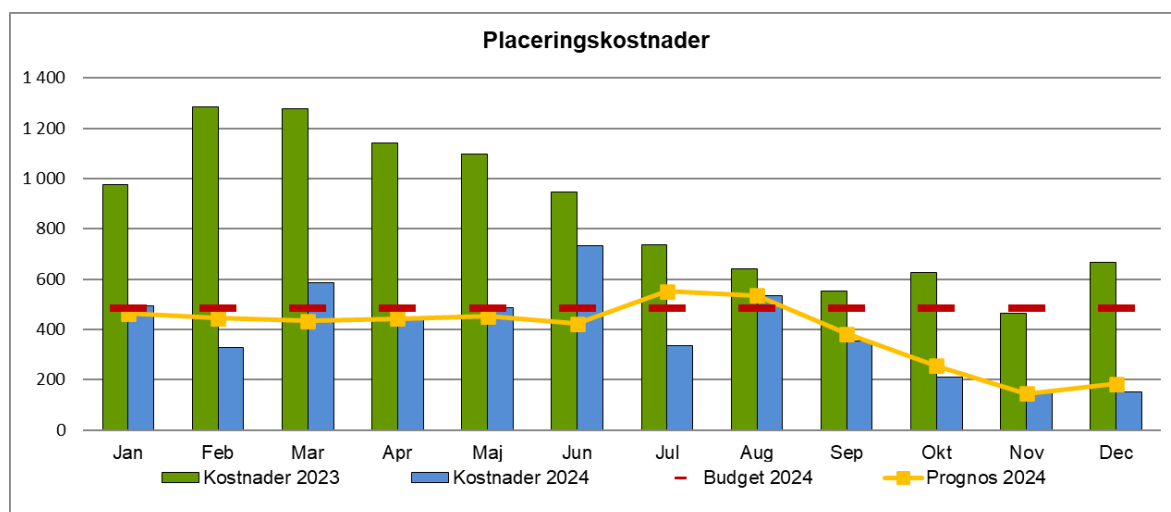
Individ- och familjeomsorg

Resultatet för verksamhetsområdet är 3,1 mkr (IFO och AVE).

Stor del av den positiva avvikelsen beror på förändrade regler vad gäller flyktingarna från Ukraina vilket lett till högre ersättning till kommunen från Migrationsverket, att vuxengruppen de senaste månaderna inte haft någon extern placering och att en tjänst inom Arbetscenter varit vakant sedan i våras.

Myndighetsenheten har haft avslutade assistansärenden som påverkar resultatet positivt. Inom Stöd och insatser så belastar vissa lönekostnader statsbidrag vilket ger ett positivt resultat för lönekostnader för perioden. Barn och familj visar ett underskott för året, men är lägre än tidigare år, och beror främst på minskade placeringskostnader.

I tabellen nedan visas kostnader för externa placeringar för perioden jämfört med föregående år. Periodens kostnad för placeringar uppgår till 4,8 mkr jämfört med föregående årskostnad för perioden som var 10,4 mkr.

Projekt

Resultatet på projekt är +2,3 mkr. Samtliga statsbidrag med nyttjandeperiod 2024 har nyttjats fullt ut. Del av statsbidraget Öka bemanning av sjuksköterskor inom särskilt boende förs över till 2025 enligt redovisningsreglerna. Även del av bidraget Läns gemensam psykisk hälsa förs över till 2025. Totalt är det 1,5 mkr som överförs till 2025.

Analys av årsprognos

Årets resultat har förbättrats sedan prognosen vid delårsbokslutet. Nedan presenteras analys av de största avvikelserna mellan delårsbokslut och årets resultat.

Under oktober blev två statsbidrag beviljade, Utökad VFU för sjuksköterskeutbildningen

670 tkr och Förberedelse för införande av nytt socialtjänstdataregister 107 tkr. Dessa var inte med i prognosen vid delårsbokslutet. Debitering av skyddsmaterial om ca 300 tkr från kommunstyrelsen var inte känt då prognosen lades vid delårsbokslutet. Ytterligare debitering av IT-kostnader om ca 500 tkr beslutades i januari och var inte känt i tidigare prognoser.

Utöver ovanstående, har kostnadsminskning skett inom hemtjänsten till följd av minskade hemtjänsttimmar under hösten. Inom vård och omsorg har personalkostnaderna varit något högre än prognostiserat. Inom Individ och familjeomsorgen har intäkterna från migrationsverket ökat under hösten samt att det varit färre barn placerade än vad som befarades vid delårsbokslutet. Inom Omsorgen för funktionsnedsatta har ökade personalkostnader till följd av utökade beställningar inom boendestöd, samt hyres- och flyttkostnader påverkat skillnaden mellan delårsbokslut och nuvarande resultat.

Differensen mellan prognos delårsbokslut och budgetavvikelse årsbokslut mellan verksamheterna, centralt och projekt beror även på att den faktiska redovisningen av statliga stimulansmedel inte motsvarat prognosen. Stor del av de stimulansmedel som prognosticerades att slutredovisas mot centralt har i stället slutredovisats mot Vård och omsorg och projekt. Detsamma gäller en del av de statliga stimulansmedel som prognosticerades på projekt, dessa har i stället redovisats centralt.

	Prognos tertialbokslut	Prognos delårsbokslut	Budgetavvikelse årsbokslut
Centralt	3 346	2 819	2 397
Hälso- och sjukvård	0	1 150	4 264
Särskilt boende	2 151	2 450	1 314
Ordinärt boende	-8 550	-15 851	-14 357
Omsorgen om funktionsneds.	560	485	-101
Individ- och familjeomsorg	373	1 003	1 718
Arbetsmarknad- och vuxen	991	1 477	1 354
Projekt SOC	3728	4 317	2 253
Totalt (tkr)	2 600	-2 150	-1 158

Tabell

	Årsbudget	Budget jan-dec	Utfall jan-dec	Avvikelse jan-dec
70 Centralt	24 999	24 999	22 602	2 397
72 Hälsa- och sjukvård	34 105	34 105	29 841	4 264
73 Särskilt boende	115 811	115 811	114 497	1 314
74 Ordinärt boende	95 477	95 477	109 834	-14 357
75 Omsorgen om funktionsn.	58 748	58 748	58 848	-101
76 Individ- och familjeoms	40 764	40 764	39 046	1 718
77 Arbetsmarknadsenhet	18 120	18 120	16 765	1 354
79 Projekt SN	0	0	-2 253	2 253
	388 023	388 023	389 181	-1 158

Sjukfrånvarooanalys

(%)	2022		2023		2024	
	Total	Korttid	Total	Korttid	Total	Korttid
Centralt	5,1	1,5	3,6	1,3	3,2	1,3
Hälsa- och sjukvård	5,8	4,5	6,7	4,1	9,0	2,6
Särskilt boende	12,1	4,7	12,3	3,9	11,4	3,4
Ordinärt boende	12,1	5,6	11,3	5,3	10,2	4,4
Omsorgen om funktionsnedsatta	13,2	4,9	10,1	3,5	10,9	3,1
Individ- och familjeomsorg	20,4	3,1	18,1	2,4	10,3	3,2
Arbetsmarknadsenheten	5,8	3,7	8,8	4,1	12,3	4,1
Socialförvaltningen	10,8	4,5	10,4	4,0	10,1	3,5

I tabellen är data uttaget för perioden 1/12 föregående år till 30/11 för respektive år. För att det ska vara representativt för ett helår. Det blir en förskjutning på en månad.

Vård och omsorg

Inom vård och omsorg har både total sjukfrånvaro samt korttidsfrånvaro minskat sedan föregående år.

Arbetsmiljö:

Verksamheten har aktivt arbetat med att fånga upp återkommande korttidsfrånvaro och satt in olika individuella lösningar. Det närvarande ledarskapet bidrar till att enhetschef fångar tidiga signaler på ohälsa bland medarbetarna och har omtankesamtal i de fallen de har behövs för att se om det är något arbetsgivaren kan hjälpa till med. De medarbetare som har hög frånvaro har inbokade omtankesamtal med närmsta chef. Telefonkontakt vid korttid och långtidsfrånvaro samt samtal för att se över möjlighet till tillfällig eller bestående arbetsanpassning för snabbare återgång i arbete. I det långsiktiga arbetet ingår även det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) där Populum utgör en viktig del. Verksamheterna arbetar med resultatet på arbetsplatsträffar. Hemtjänstgrupperna Källa/Persnäs och Löttorp

har arbetat med projektet FOAS för att förbättra arbetsmiljön. Fokus har varit på balans, återhämtning, stress och delaktighet. Arbetet har lett till förbättrad kommunikation och ökad förståelse för individuellt ansvar för återhämtning och stresshantering.

Trivsel, aktiviteter och gemenskap:

Hälsoinspiratör ordnar regelbundet frukost i samband med morgonmötet. Hälsoinspiratör leder även morgongympa ett par dagar i veckan och inspirerar till gruppen. Fortsatt arbete med att utveckla de "små arbetsgrupperna" har bidragit till en känsla av ökad gemenskap och känslan av sammanhang.

Kompetensutveckling och teamsamverkan:

Medarbetare får under året kompetensutveckling via interna utbildningar. På gruppmöten och APT sker kompetensutveckling i form av grupputveckling, feedbackträning, samarbetsövningar. Under våren löper förflyttningsutbildning, dokumentationsutbildning och palliativ vård, som alla medarbetare ska gå. Handledarutbildning samt undersköterskeutbildning sker i samverkan med Ölands utbildningscentrum.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Både total sjukfrånvaro samt korttidsfrånvaro har minskat sedan föregående år. Men den totala sjukfrånvaron varierar kraftigt mellan enheterna, från 0,62% till 33,52%, med korttidsfrånvaro som oftast beror på influensa och andra vanliga sjukdomar. Ökningen av långtidssjukskrivningar har delvis orsakats av arbetsplatskonflikter och organisatoriska förändringar.

Kompetensutveckling och teamsamverkan:

Medarbetare har deltagit i olika utbildningar, inklusive autismutbildning och rehabiliterande metoder. Det finns ett behov av ytterligare utbildning inom områden som socialpsykiatri och dokumentation, men även metoder, metodstöd och bildstöd. I samband med medarbetarsamtal har de individuella behoven av kompetensutveckling dokumenterats.

Trivsel, aktiviteter och gemenskap:

Månatliga möten och tvärprofessionella samarbeten har genomförts för att förbättra kvaliteten för brukare och öka samsynen mellan professionerna och internt i grupperna. Utmaningar i samarbetet har uppstått på grund av personalbrist, särskilt inom vissa professioner som arbetsterapeuter.

Arbetsmiljö:

Inom verksamheten finns en positiv arbetsmiljö med uppmuntran till samarbete och social interaktion. Det har genomförts skyddsronder och förbättringar av arbetsvillkoren baserat på medarbetarnas feedback. Men det kvarstår utmaningar relaterade till flexibel schemaläggning och hantering av konflikter inom teamen. Friskindex ligger på 75 i snitt inom organisationen vilket är ett gott och positivt resultat, men utvecklingsområden finns på alla håll.

Medarbetarnas moral och välbefinnande har överlag varit positiva, med många som rapporterar om meningsfulla arbetsuppgifter och god kommunikation inom teamet. Det finns ett fokus på att skapa en stödjande arbetsmiljö som främjar både personalens och brukare/klienters välbefinnande.

Individ- och familjeomsorg

Den totala sjukfrånvaron har minskat medan korttidsfrånvaron har ökat sedan föregående år.

Inom IFO:s verksamheter är den totala frånvaron hög med undantag för en enhet och det beror på att det finns medarbetare i de flesta i förhållandevis små arbetsgrupper som varit långtidssjukskrivna under perioden. Förklaringen till en hög korttidsfrånvaro inom flera enheter kopplad till ej arbetsrelaterad orsak men också orsaker som stressrelaterade problem kopplade till arbetet och annan arbetsmiljöproblematik.

Kompetensutveckling och teamsamverkan:

Tack vare utvecklingen som gjort det möjligt att delta på digitala utbildningar i kombination med rekviderade statsbidrag har medarbetare haft möjlighet att gå en hel del utbildningar vilket kan bidra till viss motivation och arbetsglädje. Enheterna jobbar även aktivt med aktiviteter för att stärka samverkan mellan enheterna, bland annat i form av workshops och arbetsgrupper i olika konstellationer och med olika teman.

En medarbetare inom IFO har under året deltagit i Ledarförsörjningsprogrammet.

Trivsel, aktiviteter och gemenskap:

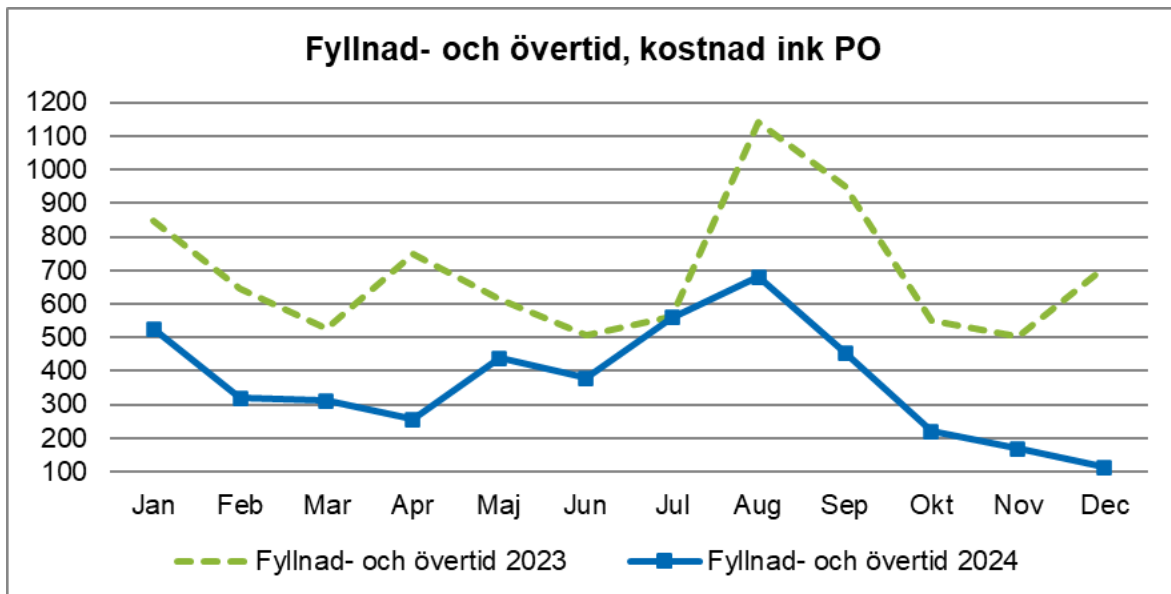
Enheterna genomför varje år en trivselaktivitet som medarbetarna själva är med och planerar. I samband med APT försöker flera arbetsgrupper fika tillsammans för att öka gemenskapen i gruppen och någon gång per termin anordnar medarbetare afterwork, antingen enhetsvis eller för hela arbetsplatsen.

Arbetsmiljö:

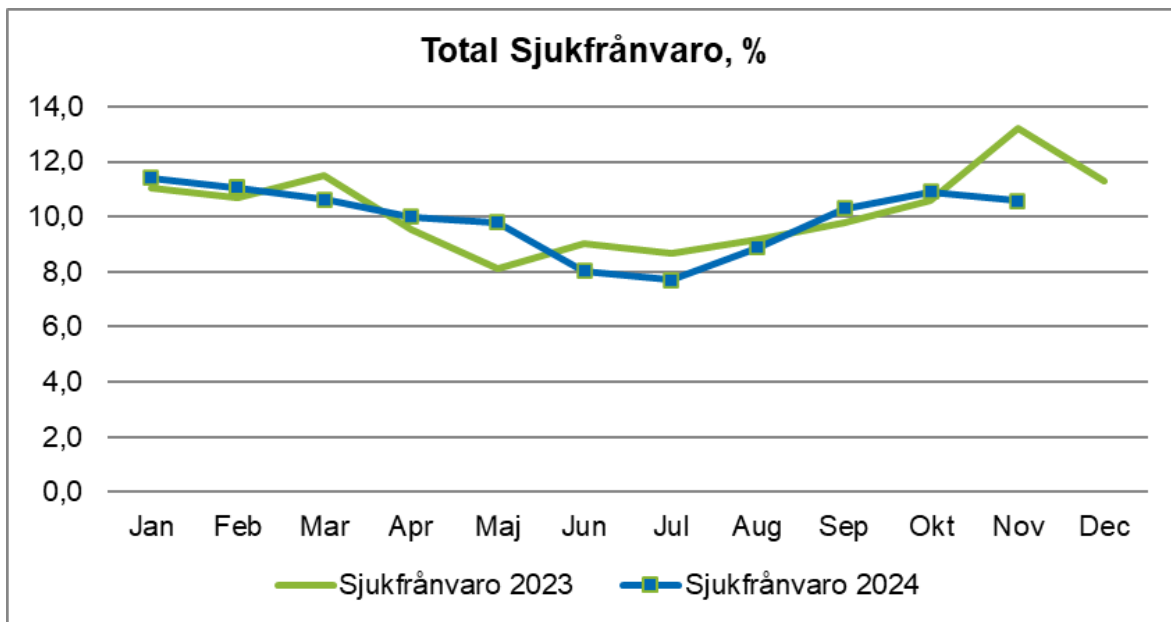
Alla enheter har arbetat eller arbetar just nu med bokcirkel kring boken Återhämtningsguiden eller Medkänslans pris. Gruppen läser och diskuterar gemensamt varje kapitel samt genomför någon mindre aktivitet tillsammans. Alla medarbetare uttrycker att det är värdefull och väl investerad tid utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Enheterna har också arbetat aktivt med friskfaktorer på APT utifrån pulsmätningens och den psykosociala skyddsroundens resultat. En enhet har bett om stöd av HR-avdelningen för att fånga upp förändring i resultatet av pulsmätningen.

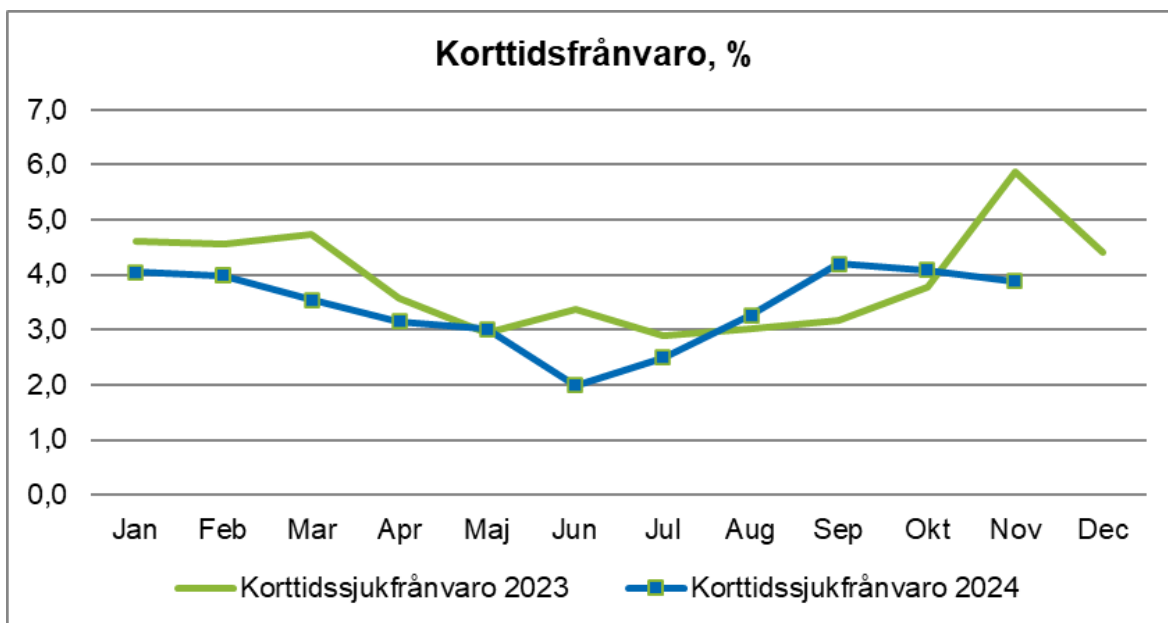
Personalstatistik

Kostnaden för fyllnad och övertid för perioden uppgår till 4,4 mkr. En minskning med 4 mkr jämfört med samma period föregående år då kostnaden var 8,4 mkr.

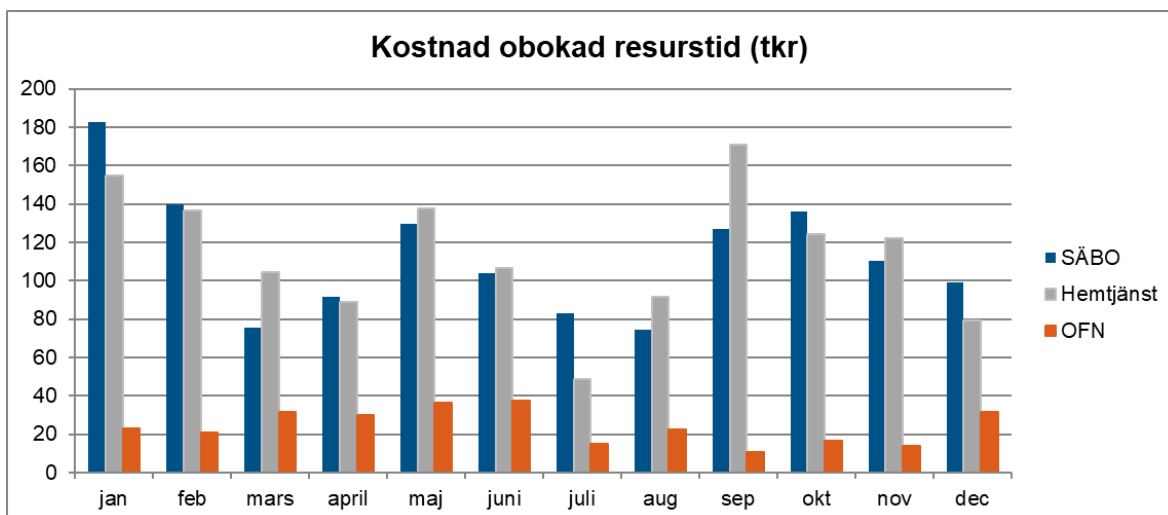

Den totala sjukfrånvaron är något mindre än föregående år. Korttidsfrånvaron har minskat med en halv procentenhet sedan föregående år.

Kostnaden för den obokade resurstiden för hela förvaltningen uppgår till 3 mkr för perioden. Detta är en ökning med 1 mkr jämfört med samma period föregående år då kostnaden uppgick till 2 mkr.

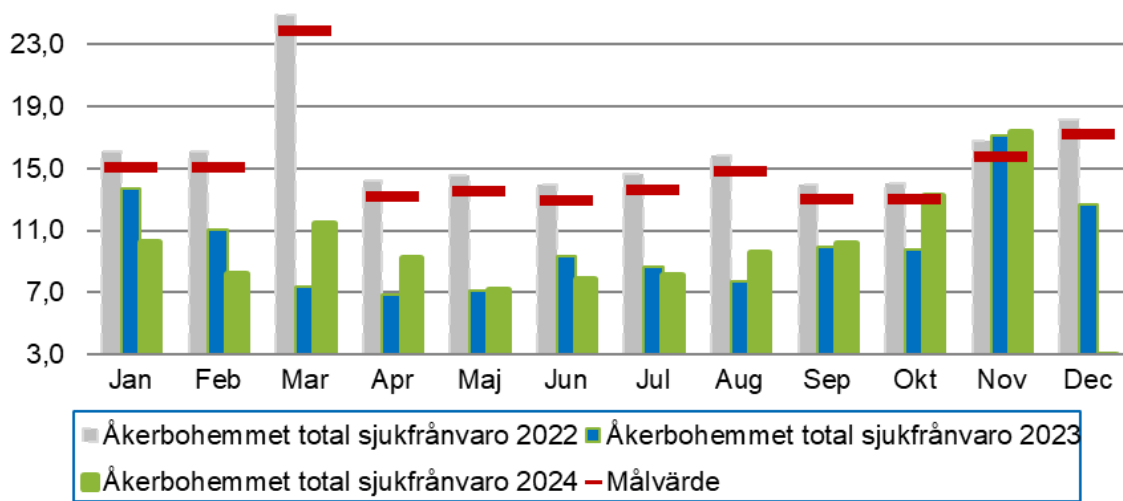

Projekt Åkerbohemmet - Minskat arbetsmätt

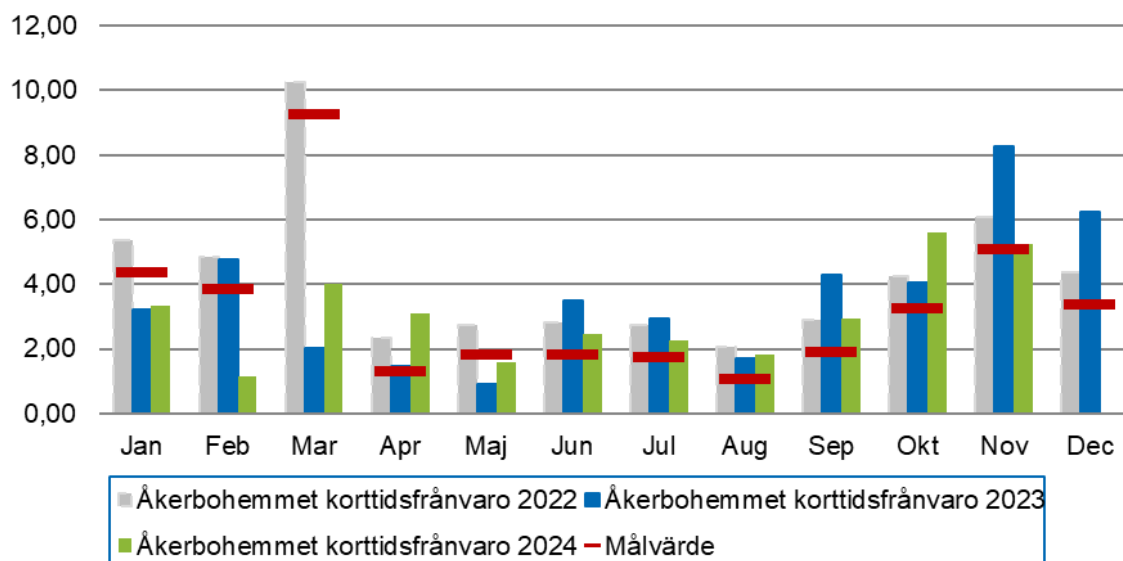
Åkerbohemmet har generellt haft en väldigt låg sjukfrånvaro under hela året men den har dock ökat under sista delen av året. Det är även mycket låga kostnader för övertid och fyllnad där frånvaron har täckts med resursspass eller timvikarier. Vissa enheter har inte haft någon fyllnad- eller övertidskostnad mellan augusti och december.

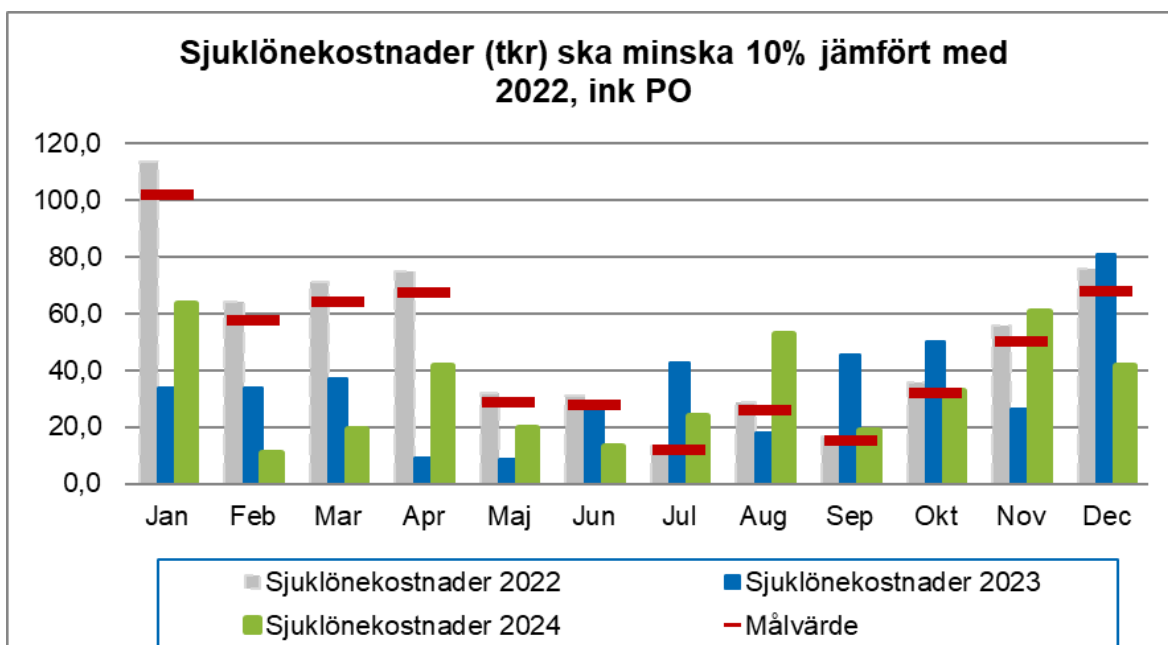
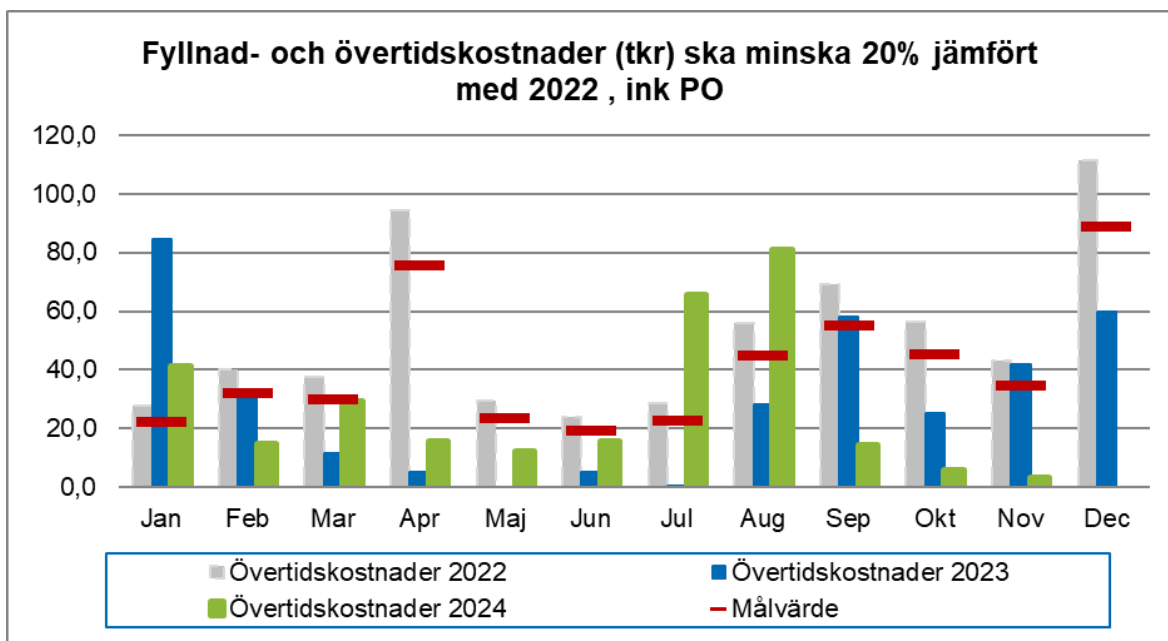
Höga övertidskostnader under sommaren beror främst på personalbrist inför sommaren samt oväntat personalbortfall.

Total sjukfrånvaron ska minska 1,5 procentenheter jmf. med 2022

Korttidsfrånvaron ska minska 1 procentenheter jmf. med 2022

Åtgärder och konsekvensanalys

Sammantaget har större delen av förvaltningens åtgärder gett effekt under 2024. En del åtgärder har inte uppnåtts helt och har då justerats efter hand. En stor del av åtgärderna kommer verksamheterna fortsätta arbeta med under 2025.

Verksamheterna inom vård och omsorg och omsorgen om funktionsnedsatta har bland annat haft ett ökat samarbete mellan enheterna gällande bemanning för att få bättre planering, bättre förutsättningar att täcka frånvaro samt minska övertid. Arbetet har även gjorts för att bredda personal för att frigöra att mer personal kan arbeta på samtliga enheter.

Ett stort arbete kring att minska antalet externa placeringar har gjorts under året genom att placera individer i egna familjehem samt förebygga placeringar av individer långsiktigt. Arbetet görs genom fortsatt kompetensutveckling, utökat samarbete med regionen samt marknadsföring för att rekrytera egna familjehem, kontaktpersoner och kontaktfamiljer. Detta

är en effektivisering som beräknas ge effekt nästkommande år.

Nedan är bedömning av effekter (på kort/lång sikt)

- Förslag till åtgärd får negativa konsekvenser för perspektivet
- Förslag till åtgärd får inga konsekvenser för perspektivet/ eller osäkerhet kring konsekvenser
- Förslag till åtgärd får positiva konsekvenser för perspektivet
- Bedömning kan inte göras

Specifikation åtgärder

Förvaltning	Verksamhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömning av effekt
SN	IFO	Utökad samarbete med regionen gällande personer med risk och missbruk.	-	jan-dec	●
SN	IFO	Rekrytera egna familjehem istället för att anlita konsulentstödda familjehem.	300/placeringar/år	apr-dec	●
SN	IFO	Vidareutbilda medarbetare för att förbygga placeringar i Signs of safety.	-	-	●
SN	IFO	Inte ersätta pensionsavgång	460	mar-dec	●
SN	IFO	Hemmaplanslösningar och integration.	750	mar-dec	●
SN	IFO	Statsbidraget avseende "God och Nära Vård" finansierar 25% av en tjänst i Förebyggande Teamet.	152	jan-dec	●
SN	IFO	Statsbidrag avseende skolsociala team finansierar 50% av en tjänst i Förebyggande teamet.	260	jan-dec	●
SN	IFO	Ej tillsätta tjänstledighet	133	okt-dec	●
SN	OFN	Sälja arbetstid och täcka egen frånvaro.	660	jan-dec	●
SN	OFN	Ej återbesätta 0,6 åa.	270	jan-dec	●
SN	OFN	Minska fyllnads- och övertidsersättning.	100	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Minska övertid- och fyllnadstid.	775	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Täcka egen planerad frånvaro och oplanerad frånvaro.	450	apr-dec	●
SN	Vård och omsorg	Samordning av personal på Tullgatan 40.	-	maj-dec	●
SN	Vård och omsorg	Ersätta frånvarande sjuksköterska med undersköterskor på resurstid.	-	maj-dec	●
SN	Vård och omsorg	Genomlysning och samsyn inom hemtjänst.	-	maj-dec	●

SN	Vård och omsorg	Minska sjuklönekostnader med 1% jmf med föregående år.	72	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Finansiera utbildning av personal via statsbidrag.	2000	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Inte ersätta vakanta tjänster	739	maj-dec	●
SN	Vård och omsorg	Hyesintäkter sommarvikarier	70	juni-aug	●
SN	Vård och omsorg	Senarelagd öppning av Tullgatan av G & H	5 726	apr-dec	●
SN	Vård och omsorg	Öka delegerade HSV-uppgifter	220	sep-dec	●

1.3.4 Systematisk kvalitetssäkring

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9)

Genom ledningssystemet ska ledningen styra och förbättra verksamhetens alla delar för att kunna ge en god kvalitet i enlighet med de lagar och regler som gäller för verksamheten. De insatser och aktiviteter som utförs i verksamheten ska styras genom ledningssystemet så att rätt saker görs vid rätt tillfälle och på rätt sätt för dem som verksamheten är till för.

Med stöd av ledningssystemet ska verksamheten planera, leda, kontrollera, följa upp och utvärdera arbetet samt förbättra kvalitén. Samtliga medarbetare ska bidra och vara en del av kvalitetssäkringen.

Socialförvaltningens ledningssystem för att systematiskt utveckla och säkerställa kvaliteten består bland annat av:

- Rutiner och riktlinjer.
- Avvikelser, klagomål, lex Sarah och lex Maria.
- Patienssäkerhetsberättelsen inkl. kvalitetsberättelsen.
- Bokslut.
- Egenkontroller via journalgranskning och loggar.
- Riskanalyser.
- Utvärderingar och uppföljningar av exempelvis åtgärder, extern granskning och implementering av nya system.
- Internkontroll.

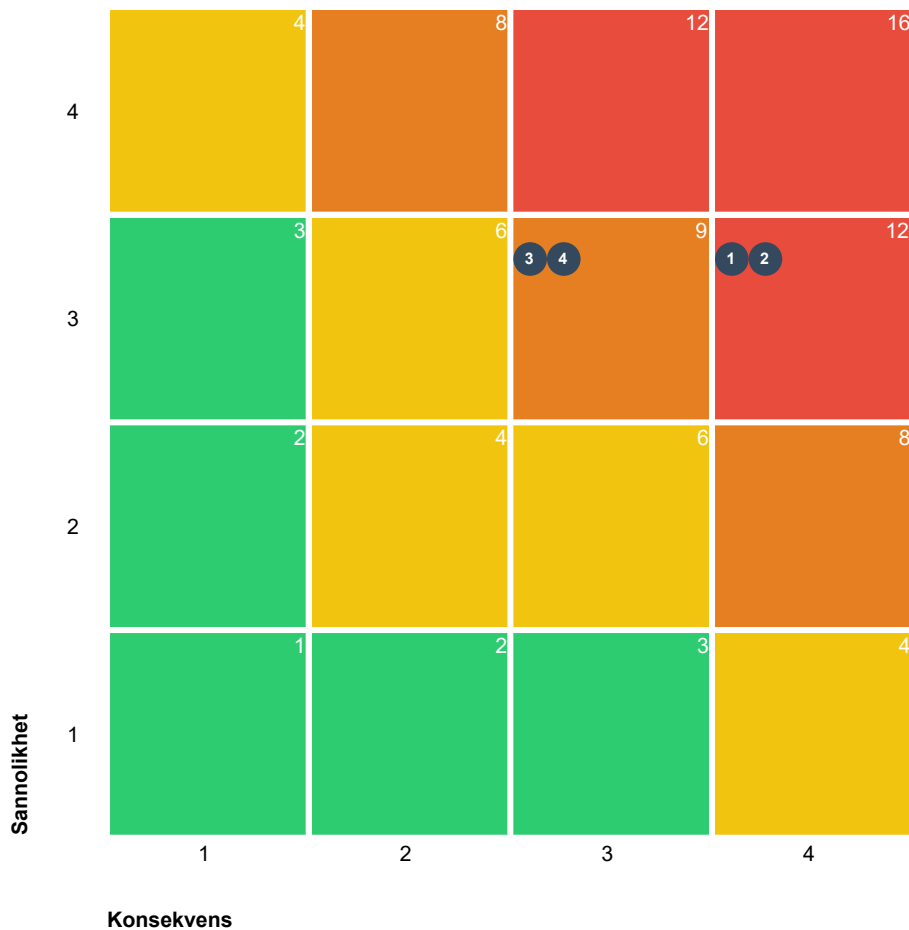
Erfarenheterna från ovanstående aktiviteter ska ligga till grund för förbättringar av ledningssystemet samt vid behov för åtgärder i verksamheten. Samtliga delar går in i varandra och resultatet från exempelvis utredningar, egenkontroller och riskanalyser ligger även till grund för prioriteringar och åtgärder som behöver tillsättas på en övergripande nivå. Det systematiska kvalitetsarbetet följs bland annat upp i patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse samt i delårsbokslut och helårsbokslut.

2 Bilagor

2.1 Intern kontroll

Nedan redovisas kommunfullmäktiges beslutade risker för 2024. Inför varje år tillsätts en arbetsgrupp med tjänstemän från samtliga förvaltningar, som gör en inventering av risker. Riskerna identifieras med utgångspunkt från olika frågeställningar som exempelvis kompetensförsörjning, informationssäkerhet och krishantering.

Inför varje risk nedan har en riskbedömning gjorts. Färgerna för beslutade risker är satta efter en gemensam riskbedömning av sannolikhet och konsekvens, enligt nedanstående matris.

2 Eliminera/Minimera 2 Reducera Totalt: 4

	Sannolikhet	Konsekvens
Eliminera/Minimera	4 Sannolik	Allvarlig
Reducera	3 Trolig	Kännbar
Bevaka	2 Möjlig	Lindrig
Acceptera	1 Osannolik	Försumbar

Risk	Granskning
<p> Risk att förebyggande krishantering inte är ändamålsenligt</p> <p>Flera satsningar har gjorts inom höjd beredskap. Alla åtgärder som rör höjd beredskap har en synergieffekt på allehanda kriser.</p> <p>Samtliga ledningsgrupper har under året fått en genomgång om bl.a. reglering och ansvar samt en omvärldsanalys via bl.a. säkerhetssamordnare. Vid dessa tillfällen informeras alla chefer om hur det interna arbetet fortlöper.</p> <p>Ledningsgrupperna har varit delaktiga i hur informationen om krigsplaceringar ska ges till alla medarbetare. Stöd till cheferna har tagits fram och innefattar powerpoint med stödanteckningar samt en intern film, I filmen ställer medarbetare frågor till säkerhetssamordnare om vad krigsplaceringar innebär och hur vi kan förbereda oss för olika kriser.</p> <p>Socialförvaltningens ledningsgrupp (SFLG) har under året haft flera träffar med kompetenshöjande insatser och övningar tillsammans med säkerhetssamordnare för att säkra beredskapen.</p> <p>Under 2024 har ledningsgruppen inom OFN påbörjat samma upplägg som SFLG. Under 2025 ska samtliga ledningsgrupper göra likadant.</p> <p>Varje chefsforum (två ggr/år) har cheferna fått en lägesbild om höjd beredskap.</p> <p>Kontinuitetshantering inom olika områden har påbörjats. Socialnämnden ska erhålla en uppföljning, två gånger /år, om hur arbetet fortskrider.</p> <p>Samverkan om kris sker främst med närliggande kommuner.</p> <p>Vi har gått igenom olika kriser som lärt oss mycket på vägen och vi bedömer att vi hanterat dem väl.</p>	<p> Avslutad</p> <p>Kontrollera att ansvariga chefer känner sig tillräckligt förberedda inför möjliga kriser.</p>
<p> Risk att kommunen inte kan bemanna sina kärnverksamheter</p> <p>För att få en bättre överblick över medarbetares kompetenser bygger HR-avdelningen nu upp en kompetensdatas i vårt befintliga system Winlas. Det finns flera syften med det. Exempelvis sammanställs en övergripande bild av vilka kompetenser som saknas eller har brist av i organisationen. Den enskilde chefen kan också använda det i medarbetarsamtal för utvecklingsplaneringen för medarbetaren. Detta ska även kunna användas i vår successionsplanering. HR-avdelningen analyserar även löpande avslutsenkäter samt avslutssamtal med chefer som slutat för att finna de primära orsakerna till att medarbetare väljer att avsluta sin anställning. HR-chefen redovisar detta halvårsvis i ledningsgruppen som sen vidtar lämpliga åtgärder.</p>	<p> Avslutad</p> <p>Omvärldsbevakning inför kommande bristkompetenser och göra en kompetensinventering.</p> <p> Avslutad</p> <p>Analys av avslutningssamtal.</p>
<p> Risk att det inte finns en successionsplan när kompetens går förlorad</p> <p>Efter genomgång ser vi inga större risker inom detta området men har identifierat några uppgifter som vi har följt upp två gånger per år. Vi har gjort en tabell för kritiska uppgifter och kopplat samman dem med ansvariga funktioner samt en "tvilling" till dessa. Vid varje uppföljning tar vi fram listan och kontrollerar att fler än en person kan utföra uppgiften samt att det finns rutiner vid behov.</p>	<p> Avslutad</p> <p>Se över interna rutiner för att säkerställa att samtliga finns.</p>
<p> Risk att kommunen utsätts för cyberattacker / skadlig kod</p> <p>Kommunen lever med hot om attentat mot våra IT-system. De utförs för att sabotera, stressa civilsamhället, komma åt viktig information som kan användas till utpressning eller säljas till andra antagonistiska organisationer eller stater. Skyddet mot detta är IT-säkerhet och Informationssäkerhet. IT-avdelningen har under året aktiverat multifaktorinloggning mot flera system när de nås från okända enheter och okända nätverk. Vissa tjänster är inte tillgängliga från länder utanför EU. Det finns även ett nytt system för sårbarhetsskanning och har möjlighet till fler kontroller i Microsoft 365.</p>	<p> Avslutad</p> <p>Se över verktyg samt statistik över trafik och aktiviteter i nätverk och på datorer.</p>

Risker beslutade av socialnämnden

Socialnämnden har beslutat om fyra risker som verksamheten ska utgå ifrån vid egenkontroll samt vid riskanalys och bedömning.

De fyra framtagna riskerna kan sammanfattas enligt nedan:

1	Risk finns för att barnrättsperspektivet inte beaktas/beskrivs i beslut där barn kan påverkas.
2	Risk finns för att mål i uppdrag för insatser inte är mätbara och därmed heller inte uppföljningsbara.
3	Risk finns för att dokumentationen är bristfällig och därmed går det inte att följa den röda tråden.
4	Risk finns för att missförhållanden, eller risk för missförhållanden, inte rapporteras vilket kan drabba den enskilde om brister i verksamheten inte uppmärksammas.

Egenkontroll – en form av granskning av arbetet

En egenkontroll är kopplad till varje framtagen risk. Respektive chef ansvarar för att dokumentera och utföra åtgärder om det vid kontrollen uppmärksammas utvecklingsbehov i verksamhetens processer och/eller rutiner.

I dagsläget består egenkontrollen främst av journalgranskning två gånger per år. Journalerna väljs ut slumpmässigt och varje enhet (chef och medarbetare) granskar journaler utifrån en framtagen checklista. Syftet är att lära av varandra, att synliggöra övergripande mönster och förbättringsbehov samt att arbetet är likvärdigt i verksamheterna.

I samband med journalgranskningen görs en loggkontroll om personal har behörighet att gå in i de journaler som granskats.

Riskanalys – ett förebyggande arbete

I syfte att förebygga negativa händelser och missförhållanden ska varje enhet årligen skatta de risker som är aktuella. Som stöd för skattningen finns en matris och en analys samt bedömning ska göras om framtagna risker skulle kunna inträffa på enheten och hur det i så fall skulle kunna påverka kvaliteten på ett negativt sätt. Genom matrisen ges ett riskvärde som vägledning för vidare hantering. Visar det sig att det krävs en planering för att eliminera eller reducera risken ska aktiviteter och åtgärder sättas in.

2.2 Inköp och avtalstrohet

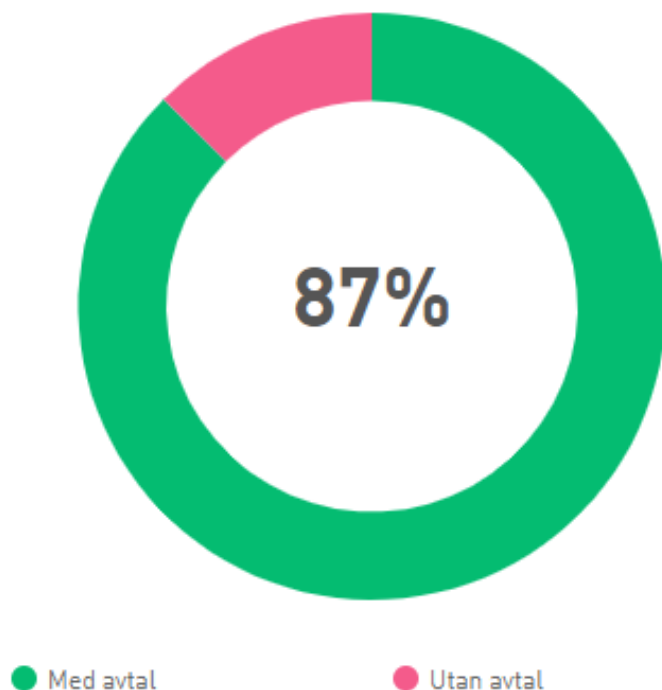
Enligt av kommunfullmäktige beslutade mål "Hållbar konsumtion och produktion" ska kommunen säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Både konsumtion och produktion behöver vara hållbart, upphandlingar som görs behöver ta hänsyn till hållbarhet och det ska vara enkelt att göra rätt gällande hållbar konsumtion och produktion.

Det finns flera mål kopplat till att införa e-handel, till exempel att det ska bli lättare att göra rätt för de medarbetare som gör inköp, att avtalstroheten ska öka, att processerna ska bli mer effektiva samt att uppnå kostnadsbesparingar. Genom att ansluta leverantörer till e-handelssystemet kan den som beställer enklare söka och hitta avtalade varor och tjänster och se de aktuella priserna. Det blir då lättare att handla rätt varor och tjänster från rätt leverantör till rätt pris. Under året har ett kategoriträd införts i kommunens e-handelssystem för att underlätta för beställarna att hitta de produkter som verksamheten behöver.

Nedan visas avtalstroheten för socialförvaltningen, baserat på inköp som är betalda under perioden. Inköpen är exklusive köp av huvudverksamhet, lokalhyror samt bidrag. Avtalstroheten för perioden är 87 %. Sett till hela kommunen så är avtalstroheten 87 % under perioden.

Trots att andelen inköp är 87 % enligt avtal så är inköp gjorda från 220 olika leverantörer under perioden, varav 92 är avtalsleverantörer. Det är många mindre köp som genomförs från olika leverantörer.

Det största posterna som går utanför avtal inom socialförvaltningen är system, IT-program, larm- och utbildningskostnader.

Borgholms
kommun

Socialnämnd

Bilaga aktiviteter

Årsredovisning 2024

Nämndens aktiviteter

En aktivitet är något som genomförs under en begränsad period och som inte ingår i det dagliga arbetet eller är lagstyrt. Aktiviteterna syftar till att öka måluppfyllelsen. De aktiviteter som är kopplade till kommunens mål redovisas nedan. Varje aktivitet följs upp under den period som den är aktuell, vid varje bokslut anger uppföljningsansvarig status på aktiviteten, nedan visas en beskrivning av de olika statussymbolerna.

- Ej påbörjad
- Pågående (Försenad)
- Pågående med avvikelse
- Avslutad
- Avslutad med avvikelse

God Hälsa och välbefinnande

 Mestadels uppfyllt.

Aktiviteter	Status
Avvikelseanalys i STELLA 1 gång/månad inom Hälso- och sjukvården	 Avslutad
Årlig läkemedelsgenomgång. Läkare, sjuksköterska samt patient går igenom patienternas läkemedel årligen för se att de överensstämmer med behovet	 Avslutad
Planera, implementera och utvärdera projektet med Cuviva gällande hemmonitorering vid palliativ vård	 Avslutad
Utbildning till baspersonal i palliativ vård	 Avslutad
Avstämningssamtal med kontaktman, omsorgstagare och anhörig, 2 ggr per år	 Avslutad
Idrottsskola	 Avslutad
Implementering av måltidspolicy	 Avslutad
Implementering SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid)	 Avslutad
Upprätta handlingsplan i samband med resultatet av brukarundersökning	 Avslutad
Utveckla och tydliggöra det multiprofessionella teamet	 Avslutad med avvikelse
Tydliggöra hur/var synpunkter kan lämnas	 Avslutad
Lönekriterier är uppdaterade och framtagna varje år	 Avslutad
Uppdatera rutin gällande fast omsorgskontakt	 Avslutad
Alla nya omsorgstagare ska få ett välkomstsamtal	 Avslutad
Tydliggöra, muntligt och skriftligt var man kan vända sig vid synpunkter.	 Avslutad
Anhörigcafé 2 gånger per år	 Avslutad
Workshop Utskrivningsprocessen	 Avslutad

God utbildning för alla

 Mestadels uppfyllt.

Aktiviteter	Status
Vid nyrekrytering skrivs tydlig kravspecifikation i samband med annonsering av tjänst	 Avslutad
Översyn titulatur och kompetenskrav	 Avslutad
Regeringens Äldreomsorgslyft	 Avslutad
Skapa tydlig rollbeskrivning för specialist-undersköterska. Synnerligen demens och palliativ vård.	 Avslutad
Inventera/planera/utvärdera den individuella kompetensutvecklingsplanen	 Avslutad
Kompetensutveckling AKK/TAKK	 Avslutad
Utbildning Stjärnmärkt	 Avslutad
Genomlysning av arbetsmarknad- och vuxenenheten	 Avslutad

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

 Uppfyllt.

Aktiviteter	Status
Effektiv bemanningsplanering - enheterna säkerställer att den planerade frånvaron täcks av ordinarie personal	 Avslutad
Ta fram rutin tillsammans med HR avseende sjukfrånvaro	 Avslutad
Återhämtningsguiden	 Avslutad
Skapa förutsättningar för att alla ska svara på populummätningen	 Avslutad
Sjukfrånvarooanalys	 Avslutad
Kompetenskrav och titulatur	 Avslutad
Tydliga lönekriterier	 Avslutad
Utveckla vårdtyngdsmätningen	 Avslutad
Medkänslans pris	 Avslutad
Implementera samplanering mellan enheterna geografiskt	 Avslutad
Utvärdera samplanering mellan enheterna geografiskt	 Avslutad

Hållbar konsumtion och produktion

 Uppfyllt.

Aktiviteter	Status
Ökad samverkan mellan vuxenheten, boendestöd och myndighet	 Avslutad

§ 6

Budgetuppföljning december 2024

Beslut

Socialnämndens arbetsutskott beslutar

att godkänna socialnämndens preliminära årsredovisningen 2024.

Ärendebeskrivning

Årsredovisning för 2024 är framtagen av förvaltningschef tillsammans med verksamhetschefer, enhetschefer och ekonom. I bokslutet redovisas förvaltningens måluppfyllelse, beskrivning av det gångna året samt framtidsutsikter.

Beslutsunderlag

Preliminär årsredovisning 2024.

Dagens sammanträde

Isabelle Eriksson, ekonom, redovisar socialnämndens preliminära årsredovisning för 2024.

Beslutet skickas till

Socialnämnden

--	--	--	--	--

Till socialnämnden

Information om påbörjad utredning enligt lex Sarah, dnr 2024/65-705, efter rapport om ekonomiska oegentligheter

Förslag till beslut

att socialnämnden godkänner informationen

Ärendebeskrivning

Den 27 december 2024 inkommer två lex Sarah rapporter som avser ekonomiska oegentligheter och socialchef Anna Hasselbom Trofast beslutar att en utredning enligt lex Sarah ska inledas.

Rapporterna avser liknande händelser inom omsorgen om funktionsnedsatta (OFN) som skedde den 10 december och den 11 december 2024.

I rapporterna anges att det saknas kontanta medel och ett bankkort hos brukare. De omedelbara åtgärder som vidtagits handlar främst om att följa rutinen som anger att kontroll ska ske om pengar eller bankkort saknas hos flera brukare samt att göra polisanmälan. Vidare har HR kopplats in gällande personalärende.

Beslutsunderlag

Lex Sarah rapporter.

Beslutet skickas till

Verksamhetsutvecklare Camilla Areskog

Camilla Areskog
Verksamhetsutvecklare

§ 7

Lex Sarah rapport, stöld av ekonomiska medel

Beslut

Socialnämndens arbetsutskott beslutar

att godkänna informationen och lämna över den till socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Den 27 december 2024 inkommer två lex Sarah rapporter som avser ekonomiska oegentligheter och socialchef Anna Hasselbom Trofast beslutar att en utredning enligt lex Sarah ska inledas.

Rapporterna avser liknande händelser inom omsorgen om funktionsnedsatta (OFN) som skedde den 10 december och den 11 december 2024.

I rapporterna anges att det saknas kontanta medel och ett bankkort hos brukare. De omedelbara åtgärder som vidtagits handlar främst om att följa rutinen som anger att kontroll ska ske om pengar eller bankkort saknas hos flera brukare samt att göra polisanmälan. Vidare har HR kopplats in gällande personalärende.

Beslutsunderlag

Lex Sarah rapporter.

Dagens sammanträde

Camilla Areskog, verksamhetschef, redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Beslutet skickas till

Verksamhetsutvecklare Camilla Areskog

--	--	--	--	--

Till socialnämndens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse – Redovisning av hemmaplanslösningar IFO.

Förslag till beslut

Socialnämndens arbetsutskott föreslås besluta

att godkänna redovisning av uppdrag Hemmaplanslösningar för IFO.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden beslutade i maj 2024 att ge socialchefen i uppdrag att redovisa vilka insatser/behov Individ och familjeomsorgen idag kan erbjuda på hemmaplan samt en redogörelse för vilka åtgärder eller förändringar som anses nödvändiga för att öka utbudet av insatser på hemmaplan framöver samt en eventuell kostnadsberäkning kopplad till densamma. Redovisningen är nu sammanställd.

Beslutsunderlag

Redovisning av uppdrag Hemmaplanslösningar för IFO.

Beslutet skickas till

Socialchef

Verksamhetschef IFO

Johanna Karlsson
Verksamhetschef IFO

Johanna Karlsson
Socialchef

Redovisning av uppdrag Hemmaplanslösningar för IFO

Bakgrund

Socialchefen fick i april 2024 i uppdrag att redovisa vilka insatser/behov Individ och familjeomsorgen idag kan erbjuda på hemmaplan samt en redogörelse för vilka åtgärder eller förändringar som anses nödvändiga för att öka utbudet av insatser på hemmaplan framöver samt en eventuell kostnadsberäkning kopplad till densamma.

Sammanfattning

Socialtjänsten i Borgholm jobbar sedan flera år tillbaka utifrån förhållningssättet Signs of Safety som till stor del stödjer arbetet med hemmaplanslösningar då socialsekreterare tillsammans med individen eller familjen försöker minska oron för individen med hjälp av nätverkets resurser och individens/familjens egna förslag till lösningar. Parallellt med att utbildningssatsningen på Signs of Safety för all personal inom Barn och familj och Stöd och insatser pågått har verktyglådan med insatser och metoder fyllts på och idag har verksamheten en hel del insatser att erbjuda. De flesta insatser är idag insatser som beviljas efter behovsbedömning. Denna redovisning beskriver vilka olika insatser/metoder som de olika yrkeskategorierna inom IFO idag har kunskap och utbildning inom men också förslag på vad som kan förändras framöver, både för att kunna möta fler behov på hemmaplan men framförallt för att göra omställningen till den nya socialtjänstlagen som i mångt och mycket handlar om att ställa om till tidiga och förebyggande insatser istället för mer långtgående insatser som exempelvis extern placering senare i exempelvis en ungdoms liv. Vissa förslag på förändring är kopplade till en kostnad medan andra förändringar med stor sannolikhet kommer kunna genomföras inom ramen för omställningsarbetet. Fler insatser kommer kunna erbjudas medborgare utan föregående behovsprövning i och med den nya socialtjänstlagen och det frigör resurser som istället kan arbeta med tidiga och förebyggande insatser. Trots det så kommer det med stor sannolikhet behövas extra ekonomiska medel till verksamhetsområdet under omställningen då det inte drastiskt kommer minska på utredningssidan samtidigt som verksamheten kommer behöva satsa stort på de tidiga och förebyggande insatserna samt lägga resurser på att bygga upp starkare samverkan med andra aktörer i samhället.

Barn & familj / Stöd & Insatser

Grundläggande förhållningssätt

Enheterna Barn & familj och Stöd och insatser arbetar nära tillsammans. I huvudsak är det Barn och familj som arbetar med myndighetsutövning och Stöd och insatser som står för utförandet av insatser men även en socialsekreterare inom Barn och familj arbetar aktivt i ärenden under utredningsprocess och vice versa kan en familjebehandlare kopplas in i ärendet innan utredning är klar.

Gemensamt arbetar enheterna enligt systemteoretiskt förhållningssätt som innebär att se individen som en del i ett system, där alla delar (individer) påverkar varandra. System kan till exempel vara familj, skola eller arbetsplats. Systemteori utgår från att mänskligt handlande är som något som sker och uppstår i ett samspel mellan andra människor, och som inte kan förklaras av den enskilde individens egenskaper. Alla människor är delar av ett system som fungerar tillsammans.

Enheterna arbetar också enligt Signs of Safety som även det är ett förhållningssätt med rötter i lösningsfokus, nätverksarbete och kunskapen om att samarbetsrelationen är avgörande för utfallet. Modellen utvecklades under 1990-talet i Perth, Australien av Andrew Turnell och Steve Edwards genom systematiska uppskattande intervjuer med socialarbetare. Frågorna ställdes för att ta reda på vad socialarbetare gör i arbetet med familjer när det leder till positiva förändringar för barn. Modellen som utvecklats har en rad verktyg som är designade för att användas tillsammans med barn, ungdomar, deras familjer och nätverk. Målet är alltid att de viktiga vuxna som finns runt barnet och även barn och ungdomar själva ska ges möjlighet att tänka sig igenom sin situation. Utgångspunkten är att det är deras lösningar för att skapa trygghet och säkerhet ska stå i centrum för de professionellas beslut.

Insatser som efter behov erbjuds idag

Se Stöd och insatser metodlista, bilaga 1.

Utöver metodlistan finns nedan behovsprövade insatser och ej behovsprövade stödinsatser:

- Intensiv kontextuell behandling (IKB), samverkan mellan Region Kalmar län och socialtjänsten i Borgholms kommun. Målgruppen är ungdomar 12-18 år med komplexa besvär och behov av insatser både från BUP och socialtjänsten, ofta i riskzonen för extern placering. Målet med insatsen är att ungdomen och dess familj har fått en förbättrad hälsa och att familjer är motiverade till fortsatt stöd och behandling i öppenvård.

- Skräddarsydda lösningar där fler insatser och stödåtgärder kan kombineras efter behov. Exempel på detta kan vara ungdom där det är så pass stora brister i hemmiljön att den unge inte kan bo kvar hemma och mognadsbedömning visar att den unge klarar av att ha eget boende. Kontaktperson eller kontaktfamilj kan beviljas, stöd vid samverkan med ex Region Kalmar och stöd av socialsekreterare utifrån behov för att klara vardagen tillsätts.
- Förebyggande teamet erbjuder råd och stödsamtal för ungdomar och deras familjer samt finns tillgängliga för ungdomar i miljöer där ungdomar befinner sig.
- Förebyggande teamet tillsammans med familjehandlare arbetar vissa timmar i veckan på familjecentralen med syfte att ge råd och stöd till familjer och för att fånga upp tidiga behov.
- Kuratorsverksamhet för ungdomar upp till 23 år, inom ramen för ungdomsmottagningen som är en samverkan mellan socialtjänsten och Region Kalmar län.

Förslag på förändringar för att öka möjligheten till hemmaplanslösningar

- Socialtjänsten behöver komma in betydligt tidigare i de familjer som behöver stöd. Pedagogerna på förskolan kan många gånger se vilka barn som kommer få det svårare framöver. NUSO:s (nationell uppföljning av socialtjänstens omställning) forskningsarbete har visat att förskolan på nationell nivå lämnar relativt få orosanmälningar och att det många gånger beror på rädsla för att försämra kontakten med föräldrarna. Ett alternativ skulle kunna vara att socialtjänsten finns ute på förskolor och skolor på ett annat sätt än idag, exempelvis socionom i förskola/skola som förutom att avlasta pedagoger och lärare när det kommer till stöttning av elever som kräver extra mycket uppmärksamhet även kan underlätta för skolpersonalen när det kommer till orosanmälningar, samordna kontakter mellan skola, socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri och polisen. En socionom som fältarbetar i skolan kan till skillnad från en kurator fungera som en länk mellan skola och socialtjänst. För lärare i Sverige är skollagen central till skillnad från socionomer som verkar för socialtjänstlagen och på socialnämndens uppdrag. Större närvaro av socialsekreterare på förskola/skola skulle kunna leda till ökat antal orosanmälningar och att individer fångas upp tidigare än idag.
- Det är inte sällan socialsekreterare märker redan i förhandsbedömningen att föräldrar inte är motiverade till att ta emot insatser. Bedömningen att inleda utredning eller inte kan ibland vara svår då socialtjänsten vet att det många gånger inte leder någonstans att utreda de familjer som tydligt uttalar att de inte vill ha något stöd av socialtjänsten. Här skulle biståndslösa insatser kunna vara gynnsamt, att slippa själva utredningsförfarandet. Nya SoL kommer förhoppningsvis öppna upp för hur vi kan arbeta med de barn som har föräldrar som visar låg motivation för ett aktivt förändringsarbete.

- Socialtjänsten möter flera familjer som behöver ha ett stöd i hemmet som socialtjänsten inte har möjlighet att erbjuda idag. Det saknas någon form av "hemma-hosare"/"boendestöd" som kan arbeta både kvällar och helger. De här familjerna behöver mycket praktisk hjälp, det kan till exempel handla om städhjälp, hjälp med att läsa läxor och hjälp med att strukturera upp dagen. Socialtjänsten ser att flera föräldrar har behov av att få rollmodeller, vilket skulle kunna ske om socialtjänsten har personal i form av hemma-hosare/boendestöd som är tillsammans med familjerna i deras vardag. Genom att ha den här formen av insats, skulle socialtjänsten sannolikt inte behöva utredningsplacera i så hög grad.
- Socialtjänsten kan se ett behov av att ha mer riktade ungdomsbehandlare som kan arbeta mer riktat mot ungdomar vad gäller behandling jämfört med familjebehandlare som främst arbetar med föräldrarna.
- Införa insatsen "Grön omsorg" som idag kan köpas in exempelvis via Fridstorp för barn med ex. skolproblematisk frånvaro. Socialtjänsten har under de senaste åren stött på barn som mår väldigt dåligt i skolan, barn med så kallad problematisk skolfrånvaro. I de här fallen behöver socialtjänsten utreda tre områden; hemmiljö, eventuell neuropsykiatrisk problematik (NP) och eventuell ohälsa kopplad just till skolan. Många av de barn som idag är "hemmasittare" har en NP-problematik, och det har visat sig att många av dem levt med för hög kravnivå under lång tid, vilket lett till att de blir kvar hemma. Det är inte ovanligt att de här barnen inte har några sociala kontakter. Det är heller inte ovanligt att de bor i familjer med ansträngd ekonomi. Här ser socialtjänsten att det har varit väldigt gynnsamt med det socialtjänsten kallar "Grön omsorg". Socialtjänsten har varit med i ett projekt via Fridstorp och har då kunnat slussa barn/ungdomar kostnadsfritt till deras verksamhet under begränsat antal tillfällen och det har gett goda resultat, det hjälper inte alltid ungdomen tillbaka till skolan men har bidragit till minskad social isolering och förbättrad hälsa. Insatsen Grön omsorg kan vara ett bra komplement eller ersätta insatsen kontaktperson som många gånger är svår att matcha och därmed verkställa.
- Socialtjänsten träffar föräldrar som är i stark konflikt med varandra vilket drabbar deras barn negativt. Det är inte sällan de här familjerna är aktuella både inom Barn och familjeenheten och inom familjerätten. I de här ärendena skulle det många gånger vara behjälpligt med en mer terapeutisk insats. Till exempel en behandlare med steg 1 kompetens.

Kostnad för att öka hemmaplansarbete

För att arbeta mer intensivt på hemmaplan och med tidiga förebyggande åtgärder, samt för att kunna möta det förväntade ökade behovet av biståndslösa insatser, så är bedömningen att socialtjänsten i Borgholm kommer behöva fler medarbetare som arbetar med behandling men på sikt något färre medarbetare som utför myndighetsutövning.

Inför budget 2026 är den preliminära planeringen att minska en socialsekreterare inom Barn och familjeenheten om omställningsarbetet med att erbjuda fler insatser utan biståndsbedömning har kommit så långt vid denna tidpunkt och då möjliggör det en ökning inom Stöd och insatsenheten med motsvarande tjänst. Ökningen inom Stöd och insatser kan möjliggöra ökat samarbete med förskola/skola samt täcka behovet av behandling för ungdomar. Nedan förslag på satsningar kräver med stor sannolikhet ekonomiskt prioritering.

Satsning	Omfattning	Kostnad
Hemma-hosare	1 heltidstjänst	520tkr/år
"Grön omsorg"	Ca 25 tillfällen fördelat på olika individer	20tkr/år
Steg 1 utbildning för befintlig behandlare (heltidslön men studerar på 50%+ studiematerial om 2000kr per termin)	1 familjebehandlare	470tkr för 3 terminer

Vuxengruppen – skadligt bruk och beroende samt våld i nära relationer

Målgruppen är individer från 18 år och uppåt som utvecklat skadligt bruk eller beroende av alkohol, droger eller spel samt individer som är våldsutsatta eller våldsutövare och som behöver stöd och/eller hjälp för att få våldet att upphöra. Vuxengruppen vänder sig även till anhöriga inom ovanstående målgrupper.

Insatser som efter behov erbjuds idag

- Råd och stödsamtal/psykoedukation. Samtalsstöd och behandling som fokuserar på information, medvetenhet och stöd och riktar sig till personer med begynnande problematik kring alkohol, droger och spel. Lärande och större medvetenhet är nycklarna till förståelse och förändring, vilket bidrar till förbättrad självkontroll och effektiva livsstrategier. Psykoedukation är också en effektiv behandlingsform för personer som kämpar med psykiska tillstånd som depression eller ångest. Ambition är att samtalen ska ge klienterna möjlighet att se mönster och förstå sambanden kring sitt beteende och därigenom ta kontroll över sitt liv igen.
- CRA (Community Reinforcement Approach). CRA är en manualbaserad metod för behandling av skadligt bruk eller beroende av alkohol eller narkotika. Metoden bygger i huvudsak på inlärningspsykologi och kognitiv beteendeterapi. Metoden manualiserades på 90-talet av Robert J Meyers och Jane Smith och har sedan utvecklats till flera andra metoder, dessa även med inslag av motiverande samtal (MI). Bland annat finns metoderna A-CRA för ungdomar och unga vuxna, CRAFT för närstående och ACC för eftervård av ungdomar och unga vuxna.
- Återfallsprevention (ÅP). Återfallsprevention är en form av kognitiv beteendeterapi (KBT) och bygger på social inläringsteori och kognitiv psykologi. Metoden syftar till att ge yttre (beteendeoriktade) och inre (kognitiva) färdigheter att påverka såväl återfalls- som nykterhetsprocessen, och därmed möjligheter att undvika återfall.
- MET (Motivational Enhancement Therapy). MET är en systematisk metod för att frambringa snabb, internt motiverad förändring hos personer med alkoholproblem. Metoden bygger på principerna för motiverande samtal. MET används även tillsammans med KBT och MI i kombinationsprogram för ungdomar med alkohol- och narkotikaproblem. MET utgår från antagandet att ansvaret och kapaciteten för förändring finns hos individen själv. Terapeutens uppgift är att skapa förutsättningar för att öka individens motivation och engagemang för förändring. Terapeutens motiverande tillvägagångssätt ska ha fem utgångspunkter: att uttrycka empati, utveckla och visa på skillnaden mellan det upplevda och det eftersträvarsvärda, undvika argumentation, följa med i motståndet och stödja självförtroende (self-efficacy).

- Samtal om våld. S o V – strukturen (Samtal om våld) är en samtalsstruktur i moduler i mötet med personer som utövat våld i nära relationer. Strukturen hjälper den professionella samtalsledaren att skapa en flexibel och individuellt anpassad insats.
- Samtal om frihet. Samtal om frihet är en struktur för professionella och fördjupande samtal med personer som varit utsatta för våld i nära relationer. Samtalsstrukturen riktar sig till personer som tagit sig ur en partnerrelation där de varit utsatta för någon form av våld, och som trots uppbrottet fortsatt är påverkade av våldets långsiktiga känslomässiga konsekvenser.
- RePULSE. RePULSE är en behandlingsmetod som använts för impuls kontroll och träning av sociala färdigheter. Genom att strukturerat kartlägga olika situationer och reflektera kring de tankar och känslor som uppstått blir den enskilde bättre rustad för framtiden. RePULSE metoden är manualbaserad och utgår från ett särskilt utformat stöd i form av arbetsböcker och arbetsmaterial framtaget för att vägleda genom behandlingsprocessen. Metoden skräddarsys utifrån personens individuella förutsättningar och behov samt att den riktar sig till både barn, ungdomar och vuxna.
- KBT. Behandlingsformen KBT går ut på att ersätta de tankar, känslor och beteenden som man skapar psykologiska problem med mer funktionella, och därmed minska symptom samt förebygga att de återkommer. Oavsett vilket problem som behandlas, kännetecknas KBT (kognitiv beteendeterapi) av ett strukturerat upplägg och ett undersökande samarbete mellan terapeuten och klienten. Klienten informeras om arbetssättet, och sedan kartlägger man med en så kallad beteendeanalys vad som utlöser problemen och gör att de kvarstår. Denna utmynnar i en behandlingsplan som provas och utvärderas under behandlingens gång. Hemuppgifter är en viktig del av behandlingen, där nya förhållningssätt testas och följs upp.
- Enskild stödsamtal till anhöriga samt anhörigrupper.

Förslag på förändringar för att öka möjligheten till hemmaplanslösningar

- Öka samarbetet med Borgholms hälsocentral i syfte att kunna möta klienter med skadligt bruk och beroende samt individer som är våldsutsatta eller våldsutövare i hälsocentralens lokaler som för många medborgare är mindre stigmatiserande att uppsöka än socialtjänstens egna lokaler. En ökad samverkan mellan socialtjänst och primärvård kan även tänkas leda till att fler patienter inom primärvården rekommenderas söka stöd och hjälp via socialtjänsten i ett tidigare stadium än idag. Vuxenbehandlare har vuxenhandläggare har även en pågående dialog med hälsocentralen om vilken läkemedelsbehandling de kan erbjuda framöver till klienter med missbruks – och beroendeproblematik.

Läkemedelsbehandling för vissa klienter i kombination med socialtjänstens insatser har på andra orter visat sig ha god effekt.

- Fortsätta utveckla befintligt Boendestöd till att kunna utföra insatser kvällar och helger i större omfattning än idag samt tillse att boendestödare har grundläggande kompetens inom beroendevård då flertalet klienter som vuxengruppen möter har insatser via boendestöd.
- Kompetens inom skadligt bruk och beroende samt psykisk hälsa för personal på arbetscenter. Att individer med skadligt bruk och beroende kommer ut i sysselsättning är en viktig del som kan bidra till tillfrisknandet och då krävs det att personalen som tar emot individerna på sysselsättning kan se individens behov och anpassa upplägget därefter.
- Vuxenbehandlare med kompetens att bedriva Tolvstegsbehandling. Behandlingen bygger på antagandet att alkohol- och drogberoende är en kronisk sjukdom som inte kan botas, men som kan hejdas genom helnykterhet i AA:s tolvstegsprogram. Den syftar därför främst till att ge patienten kunskap och insikt om beroendets negativa konsekvenser och om tolvstegsprogrammet samt en introduktion till AA eller NA. Behandlingen sker vanligtvis i grupp och leds av alkohol- och drogterapeuter som ofta har egna erfarenheter av beroendeproblem och tolvstegsprogrammet. Möjligheten till identifikation med andra i samma situation ses som en central komponent i behandlingen. Gruppdeltagarna arbetar med skriftliga uppgifter om sin livshistoria och beroendets negativa konsekvenser. Dessa redovisas muntligt och återkopplas i gruppen. Behandlingen innefattar även föreläsningar och videofilmer om bland annat sjukdomsbegreppet, medicinska och psykologiska konsekvenser av beroende samt AA:s tolv steg. Under behandlingstiden bjuds anhöriga in och ges möjlighet att berätta för sina närstående om sina upplevelser av hans eller hennes beroende.
- Utveckla samverkan med civilsamhälle. Ett exempel kan vara ökad samverkan med Hela människan, möjlighet att tillsammans driva ex. samtalsgrupper och/eller kunna möta klienter i Hela människans lokaler. Även uppsökande och förebyggande arbete kan ske ex. i Hela människans verksamhet. Då sysselsättning är en viktig del i behandling många gånger kan ökad samverkan med civilsamhället leda till fler anpassade sysselsättningar eller arbetsplatser för arbetsträning.
- Utveckla samverkan med näringslivet. Vuxengruppen skulle i större utsträckning kunna arbeta förebyggande och uppsökande genom att besöka arbetsplatser och informera både arbetstagare och arbetsgivare om socialtjänstens insatser och verksamhet. Ett förslag kan också vara att vuxengruppen deltar på företagssafari i kommunen för att få möjlighet att sprida info om sin verksamhet.
- Utveckla möjligheten till digitala hjälpmedel. Tidigare har verksamheten använt sig av Previct som är en digital coach och det finns fler spännande lösningar på marknaden idag.

Kostnad för att öka hemmaplansarbete

Inom vuxengruppen, myndighetsutövning och behandling finns 2,5% tjänster budgeterade och då riktar sig 1,5% av dessa tjänster till i huvudsak behandlingsarbete på både individ och gruppnivå och 1,0% tjänst arbetar främst med myndighetsutövning. Samtliga 2,5% tjänster arbetar till viss del med uppsökande och förebyggande arbete men de har idag inte så stort utrymme till detta då myndighetshandläggningen och behandlingsinsatser upptar stor del av arbetstiden. Med stor sannolikhet kommer myndighetsutövningen inom vuxenområdet minska framöver i och med omställningen till nya socialtjänstlagen vilket bör leda till mer resurser som utöver behandlingsarbete kan fokusera på tidiga och förebyggande insatser inom området skadligt bruk och beroende och våld i nära relationer. Inom vuxenområdet kan omställningen leda till att verksamheten kan möta fler behov endast genom att växla handläggningsarbete till direkt utförande vilket då inte skulle leda till ökade kostnader för att genomföra förändringarna som är beskrivna ovan.

Metoder/insatser som Stöd och Insatser kan erbjuda:

ABC 3-12 år (Alla Barn i Centrum)

ABC 3–12 år riktar sig till föräldrar med barn i åldern 3–12 år. Syftet med programmet är att främja barns utveckling genom att stärka relationen mellan föräldrar och barn. Programmet består av gruppträffar som äger rum vid fyra tillfällen om 2,5 timmar, där deltagarna erbjuds möjlighet att dela upplevelser och erfarenheter med varandra och prova olika föräldrafärdigheter. Programmets innehåll bygger på inlärnings- och anknytningsteori samt FN:s barnkonvention om barns rättigheter. I utformningen av programmet har barnperspektivet beaktats genom att FN:s barnkonvention har varit en central utgångspunkt i utvecklingen av *ABC 3–12 år*. Programmet bygger på kognitiv beteendeterapi (KBT). Resultat från genomförda studier i Sverige visar bland annat på att *ABC 3-12 år* har positiva effekter på upplevd föräldrakompetens samt på barns utveckling och hälsa.

<https://mfof.se/foraldraskapsstod/program-och-metoder-for-foraldraskapsstod---soksida/fss-program/2022-10-25-abc-3-12-ar.html>

ANDTS-Coach (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel om pengar)

ANDTS-coach är en preventiv metod som inbegriper utbildning och nätverksarbete. Syftet är att ge spetskompetens inom ANDTS-frågor till dem som möter barn och unga i sina verksamheter så att de kan möta och diskutera ungdomarnas frågor inom området. Coacherna ska vidare kunna bemöta ungdomar med relevanta argument utifrån aktuell forskning samt kunna hänvisa vidare vid behov.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/barn-och-unga/unga-som-begar-brott/exempel-brottsforebyggande-metoder/andt-coach/>

COPE (Community Parent Education Program)

COPE riktar sig till föräldrar med barn i åldrarna 3-12 år samt 12-18 år. Syftet med programmet är att förverkliga barns rättigheter genom att föräldrar får träna på att beakta barnets perspektiv. Programmet utarbetades ursprungligen för föräldrar till barn med utåtagerande beteende men riktar sig idag till alla föräldrar som upplever att de har behov av stöd i att hantera vardagsproblem. *COPE* bygger på inlärningspsykologi, social inlärningssteori, kognitiv attributionsteori, systemisk familjeteori samt teorier om storgruppsprocesser. I utformningen av programmet har barnperspektivet beaktats genom att FN:s barnkonvention har varit en central utgångspunkt.

<https://mfof.se/foraldraskapsstod/program-och-metoder-for-foraldraskapsstod---soksida/fss-program/2022-11-23-community-parent-education-program-cope.html>

Hanna och Theo

Ett samtalsmaterial med syfte att kunna erbjuda strukturerade stödsamtal till barn i familjerättsliga konflikter, enskilt eller i grupp.

<https://www.raddabarnenvalfard.se/ett-fredat-rum>

HAP (Haschavvänjningsprogrammet)

Haschavvänjningsprogrammet riktar sig till personer som missbrukar eller är beroende av cannabis och som vill sluta använda drogen. Syftet med programmet är att påverka droganvändning och tankemönster, samt att öka den psykologiska och sociala kompetensen. Programmet utgår från en kognitiv-beteendeterapeutisk (KBT) orientering med fokus på integration av känslor, kognitiv utveckling och beteendeförändring.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/hap-haschavvanjningsprogrammet/>

Komet 3-11 år

Målgruppen är föräldrar som ofta hamnar i konflikt med sitt barn. Det kortsiktiga syftet är att öka föräldrarnas positiva samspel med sina barn och att förbättra deras förmåga att hantera vardagsproblem och konfliktsituationer. Genom att uppnå det kortsiktiga syftet så kommer risken för allvarigare beteendeproblem hos barnen på längre sikt samtidigt att minska. Programmet genomförs med hjälp av videofilmer, rollspel, hemuppgifter och skriftligt material.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/komet-for-foraldrar-med-barn-3-11-ar/>

Machofabriken

Machofabriken vänder sig till ungdomar – oavsett kön – i åldrarna 13-25. Deltagarna får genom filmer, interaktiva övningar och samtal möjligheten att reflektera kring ämnen såsom vänskap och relationer, sexuella trakasserier, samtycke, våld och ungas utsatthet på nätet. Målet är att skapa förutsättningar för unga att leva friare liv och minska förekomsten av våld, kränkningar och trakasserier.

<https://machofabriken.se/om-machofabriken/>

MI (Motiverande samtal)

Syftet med MI är att främja motivation och beteendeförändring. Behandlarens roll är sammanfattningsvis att hjälpa klienten att formulera en egen förståelse av sitt problem, egna argument för förändring, och att stärka dennes beslut och åtagande att genomföra förändringen. Det finns behandlingsmetoder som baseras på dessa principer, men i sig självt är MI mer ett förhållningssätt.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/mi-motiverande-samtal/>

PYC (Parenting Young Children)

PYC riktar sig mot föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning eller andra kognitiva svårigheter som har barn mellan 0-6 år. Programmet bygger på social inlärningsteori, beteendeteori och anknytningsteori. PYC består av flera delar som alla syftar till att i hemmiljö lära föräldern vad barn behöver och hur föräldern kan tillgodose det, både praktiskt och relationellt. Exempelvis ingår det att få lära sig mer om barns grundläggande behov av mat, sömn och hygien samt att göra hemmet säkert så att barnet inte skadar sig. Det ingår också att få lära sig aktivera, engagera och uppmärksamma barnet.

<https://mfof.se/foraldraskapsstod/program-och-metoder-for-foraldraskapsstod---soksida/fss-program/2022-10-26-parenting-young-children-pyc.html>

rePULSE

En välbeprövad arbetsmetod för impuls kontroll och träning av sociala färdigheter. Genom att strukturerat kartlägga olika situationer och reflektera kring tankar och känslor som uppstått kan man lära känna sina egna reaktionsmönster och bli bättre rustad på att hantera liknande situationer. Syftar till att ge individen den kunskap och självkännet som krävs för att ta kontroll över sina känslor och impulser.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/repulse/>

Samtal om frihet

Samtal om frihet är en struktur för professionella och fördjupande samtal med personer som varit utsatta för våld i nära relationer. Samtalsstrukturen riktar sig till personer som tagit sig ur en partnerrelation där de varit utsatta för någon form av våld, och som trots uppbrottet fortsatt är påverkade av våldets långsiktiga känslomässiga konsekvenser. Strukturen består av ett antal trappsteg som hjälper behandlaren att skapa ett

individuellt anpassat samtalsstöd som syftar till förändring. Trappstegen är framtagna utifrån vetenskap/evidens och beprövad erfarenhet med en tonvikt på Motiverande samtal, tredje vågens KBT och traumateori.

<https://samtalomvald.se/>

Samtal om våld

Målgruppen är vuxna personer som utövat någon form av lindrigt till måttligt partnervåld. Syftet är att våldsbeteendet ska upphöra bland annat genom att individen ökar sin förmåga att hantera tankar och att identifiera och tolerera känslor som ökar risken för våld. Behandlingen syftar även till att förbättra individens kommunikations- och relationsfärdigheter. Behandlingen genomförs individuellt med hjälp av sju moduler med ett stort antal behandlingsverktyg som anpassas till individens behov. Behandlaren bedömer också risker och säkerhet för partner och barn.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/samtal-om-vald/>

SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) Koordinator är en medarbetare i förebyggande teamet

SSPF är ett brotts- och drogförebyggande arbete som utgår från samverkan kring grupper och individer och bygger på att vårdnadshavare/ungdom ger samtycke till informationsutbyte. De som blir föremål för insatser i form av SSPF-samverkan har på något sätt väckt oro i sin omgivning – hos familj, skola, polis eller fritidsverksamhet. Den unge befinner sig i risk för att utvecklas negativt och har redan debuterat i någon form av normbrytande beteende. Arbetet följer en fast struktur och dagordning och innehåller återkommande möten och gemensamma åtagandeplaner. Syftet är att förhindra och att förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk. Målet är att ungdomarna ska ha en fungerande skolgång och ett liv fritt från kriminalitet och droger.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/barn-och-unga/unga-som-begar-brott/exempel-brottsforebyggande-metoder/sspf-skola-socialtjanst-polis-fritid/>

Särskilt kvalificerad kontaktperson

Målgruppen är barn och ungdomar som löper en förhöjd risk för missbruk eller kriminalitet på grund av egna problem, eller på grund av riskfaktorer i familjen eller närmiljön. Det övergripande syftet med mentorskapsinsatser är att stödja och stärka

ungdomen för att främja en prosocial utveckling och minska risken för antisocialitet. Insatsen syftar också mer specifikt till att möjliggöra för barnet eller ungdomen att bo kvar i hemmet, dvs. att undvika placering på institution eller i fosterhem. Tillit och empati ses som grundläggande förutsättningar för ett positivt resultat i allt mentorskap. Insatsen vilar till stor del på anknytningsteori och resiliensteori om skyddande faktorer och innehåller tre (ofta överlappande) dimensioner: en psykosocial, en instrumentell och en integrerande dimension.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/sarskilt-kvalificerad-kontaktperson-mentorskap/>

TMO (Traumamedveten omsorg)

Utbildningen ger en grundläggande kunskap om trauma och hur man kan förstå och svara på utsatta barn och ungas behov på ett sätt som skapar upplevd trygghet, positiva relationer och goda copingstrategier. Syftet är att uppnå en vardagsmiljö som främjar läkning och återhämtning för barn och unga med erfarenhet av svåra påfrestningar och trauma.

<https://www.raddabarnen.se/vad-vi-gor/barn-i-sverige/radda-barnen-valfard/radda-barnens-utbildningar/grundutbildning-i-tmo/>

Trappanmodellen

Trappan är en modell för krissamtal med barn som upplevt våld i sin familj. Syftet är att ge barnen möjlighet att berätta om och bearbeta sina upplevelser av våld, att göra det som hänt "pratbart" och begripligt, och därigenom minska risken för post-traumatiskt stressyndrom (PTSD) och annan psykiatrisk problematik. Modellen bygger på kristeori och har en psykodynamisk grund.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/trappanmodellen/>

Trygghetscirkeln (COS-P)

Syftet med programmet är att stödja barnets utveckling av en trygg anknytning till sin förälder. Föräldern får hjälp att se och tillgodose barnets känslomässiga behov av anknytning och utforskande så att barnets trygghetskänsla, autonomi och självförståelse ökar. Fokus ligger på att utveckla mer förståelse för barnets beteende som kommunikation av känslomässiga behov och att trygghet gynnar barnets generella utveckling. Programmet bygger på anknytningsteori.

<https://mfof.se/foraldraskapsstod/program-och-metoder-for-foraldraskapsstod---soksida/fss-program/2022-11-29-trygghetscirkeln-cosp.html>

United Sisters

Ett normkritiskt och självstärkande metodmaterial utformat för att hålla ungdomsgrupper. Ledarhandboken ger underlag till träffar under ett år om gruppen träffas en gång i veckan. Exempel på teman är självkänsla och självförtroende, familjen, kärlek, sex, stresshantering, konflikthantering, utanförskap och mobbning samt framtiden.

<https://www.fryshuset.se/verksamhet/united-sisters/metodmaterial-utbildningar>

YAM (Youth Aware of Mental Health)

YAM är ett program som riktar sig till unga och som är utformat för att ge utrymme till diskussion och reflektion, ge möjlighet att utveckla färdigheter för att hantera svåra situationer och att öka kunskapen om psykisk hälsa. Programmet har i studier visat sig effektivt för att bland annat minska förekomsten av självmordstankar, öka hjälpsökande beteenden, öka kunskapen om psykisk hälsa samt bidra till förbättrat klassrumsklimat.

<https://www.chis.regionstockholm.se/nasp/utbildning/youth-aware-mental-health/>

§ 8

Redovisning av hemmaplanslösningar för IFO- Tjänsteskrivelse

Beslut

Socialnämndens arbetsutskott föreslår socialnämnden besluta

att godkänna redovisning av uppdrag Hemmaplanslösningar för IFO och lämna över till socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden beslutade i maj 2024 att ge socialchefen i uppdrag att redovisa vilka insatser/behov Individ och familjeomsorgen idag kan erbjuda på hemmaplan samt en redogörelse för vilka åtgärder eller förändringar som anses nödvändiga för att öka utbudet av insatser på hemmaplan framöver samt en eventuell kostnadsberäkning kopplad till densamma. Redovisningen är nu sammanställd.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse; Redovisning av uppdrag Hemmaplanslösningar för IFO.

Dagens sammanträde

Johanna Karlsson, verksamhetschef IFO redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Beslutet skickas till

Socialchef
Verksamhetschef IFO

--	--	--	--	--